

“ТИГАР” А.Д., ПИРОТ

**Финансијски извештаји
31. децембар 2012. године и
Извештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извештај независног ревизора	1 - 4
Финансијски извештаји:	
Биланс успеха	5
Биланс стања	6
Извештај о променама на капиталу	7
Извештај о токовима готовине	8
Напомене уз финансијске извештаје	9 - 51

Kralja Milana 16
11000 Beograd
Srbija
Tel/fax + 381 11 3613 564
+ 381 11 3613 148
+ 381 11 3612 524
Email ekirevizija@uhy-ekirevizija.rs

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и руководству “ТИГАР” А.Д., Пирот

Ангажовани смо да обавимо ревизију приложених финансијских извештаја “Тигар” А.Д., Пирот (у даљем тексту “Друштво”), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2012. године и одговарајући биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за интерне контроле које сматра неопходним за састављање финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извештајима на основу обављене ревизије у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије. Међутим, због питања наведених у параграфу – Основе за уздржавајуће мишљење, нисмо били у могућности да прибавимо ревизорске доказе који би били довољни и одговарајући да обезбеде солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Основе за уздржавајуће мишљење

Као што је обелодањено у напомени 19. уз финансијске извештаје учешћа у капиталу зависних и повезаних правних лица на дан 31. децембра 2012. године износе 2,714,335 хиљада динара. Друштво није извршило тестирање обезвређења наведених учешћа у капиталу у складу са захтевима МРС 36 „Умањење вредности имовине“, а на основу постојања доказа да њихова књиговодствена вредност превазилази вредност нето имовине зависних и повезаних правних лица. Сходно наведеном, нисмо били у могућности да проценимо потенцијалне ефекте које наведена одступања могу имати на приложене финансијске извештаје.

Као што је обелодањено у напоменама 23. и 24. уз финансијске извештаје, потраживања и краткорочни финансијски пласмани исказани на дан 31. децембра 2012. године, у износима од 2,223,332 хиљаде динара, односно 120,752 хиљаде динара, обухватају потраживања и краткорочне финансијске пласмане у износу од 97,946 хиљада динара која нису наплаћена у периоду дужем од годину дана, као и потраживања и пласмане зависним правним лицима која послују са значајним финансијским потешкоћама. За овај део потраживања Друштво није извршило исправку вредности на терет осталих расхода у билансу успеха, ради њиховог свођења на накнадиву вредност, као што се то захтева према МРС 39 „Финансијски инструменти, признавање и одмеравање“, у делу овог стандарда који се односи на „Умањење вредности и ненаплативост финансијских средстава“. На основу расположиве документације, старосне анализе потраживања и краткорочних финансијских пласмана, као и анализе наплате након датума биланса стања, нисмо били у могућности да утврдимо додатну исправку вредности која би била неопходна како би се потраживања и краткорочни финансијски пласмани свели на накнадиву вредност.

(наставља се)

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и руководству “ТИГАР” А.Д., Пирот (наставак)

Основе за уздржавајуће мишљење (наставак)

Као што је обелодањено у напоменама 17. и 18. уз финансијске извештаје нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема на дан 31. децембра 2012. године износе 75,111 хиљада динара, односно 1,152,377 хиљада динара и обухватају капитализоване као и директно приписане трошкове примања запослених по основу ангажовања на већем броју пројеката започетих у ранијим годинама и у току 2012. године. Друштво није извршило тестирања, односно провере да ли је наведена имовина обезвређена у складу са захтевима МРС 36 „Умањење вредности имовине“, односно да ли је њихова надокнадива вредност мања од вредности исказане у приложеним финансијским извештајима. Поред наведеног, на основу спроведених ревизорских поступака и расположиве документације нисмо се могли уверити да су у потпуности испуњени услови за признавање нематеријалних улагања у припреми у складу са захтевима МРС 38, „Нематеријална имовина“ у износу од 16,973 хиљада динара на дан 31. децембра 2012. године, а признатих у корист прихода периода. Сходно наведеном, нисмо били у могућности да проценимо потенцијалне ефекте које наведена одступања могу имати на приложене финансијске извештаје.

Као што је обелодањено у напомени 21. уз финансијске извештаје, залихе робе исказане на дан 31. децембра 2012. године у износу од 671,935 хиљада динара обухватају залихе робе са успореним обртом, које, због природе рачуноводствене евиденције, није било могуће квантификовати. Друштво није извршило исправку вредности наведених залиха с обзиром да сматра да ће исте бити реализоване у наредним периодима, узимајући у обзир специфичност тржишта, особености залиха, као и њихов дуг рок употребе. На основу расположиве документације, нисмо се могли уверити у евентуалну додатну исправку вредности залиха, односно свођење на нето оствариву вредност у складу са захтевима МРС 2 „Залихе“.

Као што је обелодањено у напомени 12. уз финансијске извештаје, расходи камата за 2012. годину исказани су у износу од 418,408 хиљада динара. Овај износ камата не обухвата доспеле, а неплаћене редовне и затезне камате по кредитима одобреним од стране пословних банака у износу од 80,769 хиљада динара. Наведени рачуноводствени третман није у складу са захтевима МРС 23 „Трошкови позајмљивања“ и рачуноводственој политици обелодањеној у напомени 3.2 уз приложене финансијске извештаје, који захтевају признавање наведених трошкова позајмљивања као расхода периода. У вези са претходно наведеним, Друштво је потценило расходе камата у билансу успеха за 2012. годину и потценило остале кракорочне обавезе у билансу стања на дан 31. децембра 2012. године, у износу од 80,769 хиљада динара.

Као што је обелодањено у напомени 13. уз финансијске извештаје, приходи од ефеката вредновања инвестиционих некретнина у 2012. години у износу од 271,444 хиљаде динара обухватају износ од 257,163 хиљаде динара који се односи на разлику између вредности некретнина исказане у књиговодственој евиденцији Друштва, коју је користио власник и фер вредности инвестиционе некретнине настале приликом преноса тих некретнина на инвестиционе некретнине. Наведени третман одступа од захтева МРС 40, “Инвестиционе некретнине”, по коме се наведена разлика између књиговодствене вредности некретнине и њене фер вредности на датум преноса на инвестиционе некретнине евидентира у корист ревалоризационих резерви, а не у оквиру прихода периода. Сходно наведеном, остали приходи исказани у билансу успеха за 2012. годину, као и нето резултат су прецењени, а ревалоризационе резерве у билансу стања на дан 31. децембра 2012. године су потцењене за износ од 257,163 хиљаде динара. Такође, на основу расположиве документације и анализе извршених процена вредности инвестиционих некретнина, нисмо били у могућности да се уверимо да су наведене процене приликом одређивања фер вредности извршене у складу са захтевима МРС 40 „Инвестиционе некретнине“.

Као што је обелодањено у напомени 30. уз финансијске извештаје, два уговорена услова из уговора о put клаузули који су закључивани са инвеститорима приликом емисије дугорочних обвезница нису испуњена на дан 31. децембра 2012. године, што даје могућност инвеститорима да, између осталог, захтевају и реализују put клаузулу, односно затраже откуп дугорочних обвезница од инвеститора у укупном неотплаћеном износу. Сходно наведеном, обавезе по основу емитованих дугорочних обвезница исказане на дан 31. децембра 2012. године у износу од 164,234 хиљада динара су требале да буду приказане у оквиру краткорочних финансијских обавеза. Руководство Друштва сматра да Друштво неће имати негативних последица по наведеном основу, узимајући у обзир чињеницу да је током 2012. године, Друштво од више инвеститора добијало најаве реализације опција услед доцње дуже од 30 дана, након чега је Друштво измиривало доспеле обавезе, а опције нису биле реализоване.

(наставља се)

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и руководству “ТИГАР” А.Д., Пирот (наставак)

Основе за уздржавајуће мишљење (наставак)

Као што је обелодањено у напмени 36. уз финансијске извештаје, Пореска управа Републике Србије је 28. септембра 2012. године донела решење којим су Друштву утврђене и наложене за уплату непријављене обавезе за порезе на зараде, доприносе за обавезно социјално осигурање и друге порезе и доприносе за период од 1. јануара 2007. године до 31. децембра 2011. године у износу од 15,878 хиљада динара, као и камате у укупном износу од 26,500 хиљада динара закључно са 22. августом 2012. године, које је након жалбе Друштва поништено, а предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак. Поред тога, Друштво је вршило испоруку сировина и материјала за израду зависним правним лицима изузетог са царинског надзора у износу од најмање 1,543,530 EUR, а пре плаћања обрачунатих царинских и других дажбина приликом увоза, што према важећим царинским прописима представља царински прекршај за који је предвиђена новчана казна од једноструког до четвороструког износа вредности робе која је предмет прекршаја. Приложени финансијски извештаји не укључују резервисања за потенцијалне губитке који могу произаћи из решења и одлука пореских и царинских органа, као што се то захтева према МРС 37 „Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства“.

Уздржавајуће мишљење

Због значаја питања исказаних у пасусима – Основе за уздржавајуће мишљење, не изражавамо мишљење о финансијским извештајима “Тигар” А.Д., Пирот на дан 31. децембра 2012. године и за годину која се завршава на тај дан.

Скретање пажње

Не изражавајући наше мишљење, скрећемо пажњу на следећа питања:

- a) Као што је обелодањено у напмени 2.4 уз финансијске извештаје, на дан 31. децембра 2012. године краткорочне обавезе Друштва веће су од његове обртне имовине за износ од 888,283 хиљаде динара и као што је обелодањено у напмени 35 уз финансијске извештаје однос нето задужености према укупном капиталу на исти дан износи 1.10. У току 2012. године текући рачун Друштва, закључно са даном предаје ових финансијских извештаја био је у блокади од стране поверилаца и добављача укупно 46 дана, а поред тога, Друштво је имало и проблеме у ликвидности. Наведено, заједно са питањима објашњеним у пасусима – Основе за уздржавајуће мишљење, указује на постојање материјално значајних неизвесности које могу да изазову значајну сумњу у способност Друштва да послује у складу са начелом сталности пословања правног лица. Друштво је 8. јануара 2013. године закључило анекс споразума о мировању дуга, којим су се пословне банке обавезале да неће захтевати измирење дугова, нити исте проглашавати доспелим или предузимати мере принудне наплате и извршења до 31. марта 2013. године. Влада Републике Србије је, на предлог Министарства финансија и привреде, 28. марта 2013. године донела закључак којим потврђује своју сагласност да Фонд за развој Републике Србије изда гаранцију у корист Друштва у износу од EUR 20,000,000, од чега EUR 15,000,000 за рефинансирање постојећих кредита за трајна обртна средства и до EUR 5,000,000 за обезбеђивање нових кредита за трајна обртна средства, при чему би средство обезбеђења била залога над покретном и непокретном имовином Друштва и зависних правних лица. Дана 29. марта 2013. године, направљен је нови споразум о мировању дуга са пословним банкама и другим правним лицима, повериоцима по основу кредитних и обавеза по основу емитованих дугорочних обвезница, којим се предвиђа продужетак мировања дуговања до 31. маја 2013. године. Наведени споразум је, на дан издавања овог извештаја, у процесу потписивања од стране предвиђених уговорних страна. Поред тога, руководство Друштва интензивно ради на усвајању планова и стратегија финансијске и пословне консолидације који требају да доведу до превазилажења потешкоћа у финансирању и пословању. Сходно наведеном, Друштво је приложене финансијске извештаје саставило у складу са начелом сталности пословања.

(наставља се)

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и руководству “ТИГАР” А.Д., Пирот (наставак)

Скретање пажње (наставак)

- б) Као што је обелодањено у напомени 39 уз финансијске извештаје порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и привредном друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство верује да Друштво неће имати негативних последица у вези са наведеним.

Остала питања

Годишњи финансијски извештаји Друштва за 2011. годину били су предмет ревизије од стране другог ревизора, који је у свом извештају од 27. априла 2012. године о тим финансијским извештајима изразио мишљење са резервом.

Београд, 22. април 2013. године

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jovan Papić".

Јован Папић
Овлашћени ревизор

БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	<u>Напомене</u>	<u>2012.</u>	<i>Ревизију обавио други ревизор 2011.</i>
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје производа, роба и услуга	5	3,745,673	3,967,657
Приходи од активирања сопствених учинака	6	38,666	118,160
Остали пословни приходи		29,843	27,805
		<u>3,814,182</u>	<u>4,113,622</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вредност продате робе		(2,805,063)	(3,022,823)
Трошкови материјала	7	(160,739)	(192,715)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	8	(524,868)	(519,952)
Трошкови амортизације и резервисања	9	(57,127)	(51,908)
Остали пословни расходи	10	(263,747)	(315,257)
		<u>(3,811,544)</u>	<u>(4,102,655)</u>
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		<u>2,638</u>	<u>10,967</u>
Финансијски приходи	11	97,084	304,273
Финансијски расходи	12	(655,101)	(439,446)
Остали приходи	13	647,855	310,830
Остали расходи	14	(42,028)	(34,361)
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		<u>50,448</u>	<u>152,263</u>
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК:		15	
- порески расход периода		(36,155)	(29,026)
- одложени порески расход периода		(2,773)	(1,241)
		<u>(38,928)</u>	<u>(30,267)</u>
НЕТО ДОБИТАК		<u>11,520</u>	<u>121,996</u>
Основна зарада по акцији (у динарима)	16	<u>6.70</u>	<u>70.99</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји Друштва предати су Агенцији за привредне регистре Републике Србије дана 28. фебруара 2013. године.

Потписано у име “Тигар” А.Д., Пирот:

Небојша Ђенадић,
Генерални директор

Драгослава Бранковић,
Лице одговорно за састављање финансијских
извештаја

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	Напомене	31. децембар 2012.	Ревизију обавио други ревизор 31. децембар 2011.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	17	75,111	23,913
Некретнине, постројења и опрема	18	1,152,377	1,226,615
Инвестиционе некретнине	18	519,190	227,011
Учешћа у капиталу	19	2,714,443	2,348,428
Остали дугорочни финансијски пласмани	20	38,745	41,720
		<u>4,499,866</u>	<u>3,867,687</u>
Обртна имовина			
Залихе	21	762,234	986,031
Стална средства намењена продаји	22	6,337	6,846
Потраживања	23	2,223,332	2,071,781
Потраживања за више плаћен порез на добитак		122	-
Краткорочни финансијски пласмани	24	120,752	89,169
Готовински еквиваленти и готовина	25	7,571	155,262
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	26	405,824	244,551
		<u>3,526,172</u>	<u>3,553,640</u>
Укупна актива		<u><u>8,026,038</u></u>	<u><u>7,421,327</u></u>
ПАСИВА			
Капитал и резерве			
Акцијски капитал	28	2,062,152	2,062,152
Резерве		206,215	206,215
Губитак		(49,503)	(49,503)
Нераспоређени добитак		676,657	665,987
		<u>2,895,521</u>	<u>2,884,851</u>
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочна резервисања	29	11,062	12,577
Дугорочне обавезе	30	697,613	754,450
		<u>708,675</u>	<u>767,027</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	31	2,502,941	2,500,849
Обавезе из пословања	32	1,537,718	1,025,128
Остале краткорочне обавезе	33	214,325	138,597
Обавезе по основу пореза на добитак		119,795	73,989
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења		39,676	26,272
		<u>4,414,455</u>	<u>3,764,835</u>
Одложене пореске обавезе	15в	7,387	4,614
Укупна пасива		<u><u>8,026,038</u></u>	<u><u>7,421,327</u></u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

<i>Ревизију обавио други ревизор</i>	Акцијски капитал	Резерве	Губитак	Нераспо- ређени добитак	Укупно
Стање, 1. јануара 2011. године	2,062,152	206,215	(49,503)	581,886	2,800,750
Расподела дивиденди	-	-	-	(37,895)	(37,895)
Нето добитак текуће године	-	-	-	121,996	121,996
Стање, 31. децембра 2011. године	<u>2,062,152</u>	<u>206,215</u>	<u>(49,503)</u>	<u>665,987</u>	<u>2,884,851</u>
Стање, 1. јануара 2012. године	2,062,152	206,215	(49,503)	665,987	2,884,851
Остало	-	-	-	(850)	(850)
Нето добитак текуће године	-	-	-	11,520	11,520
Стање, 31. децембра 2012. године	<u>2,062,152</u>	<u>206,215</u>	<u>(49,503)</u>	<u>676,657</u>	<u>2,895,521</u>

Напомене на наредним странама
 чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	2012.	<i>Ревизију обавио други ревизор</i> 2011.
НОВЧАНИ ТОКОВИ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Продаја и примљени аванси	2,763,047	2,915,050
Примљене камате из пословних активности	2,170	1,943
Остали приливи из редовног пословања	139,003	228,647
Одливи за набавке сировина и материјала и друге трошкове пословања	(2,221,172)	(3,118,536)
Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	(410,616)	(483,278)
Плаћене камате	(412,993)	(277,318)
Одливи по основу пореза и доприноса из резултата	(23,703)	(13,948)
Одливи по основу осталих дажбина	(8,764)	(35,839)
Нето одлив готовине из пословних активности	<u>(173,028)</u>	<u>(783,279)</u>
НОВЧАНИ ТОКОВИ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Продаја некретнина, постројења и опреме	10,724	114,029
Приливи од дивиденди и учешћа у добити	65,245	69,149
Одливи по основу набавке некретнина, постројења и опреме	(10,561)	(24,985)
Нето прилив готовине из активности инвестирања	<u>65,408</u>	<u>158,193</u>
НОВЧАНИ ТОКОВИ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Приливи од осталих дугорочних и краткорочних обавеза	-	48,977
Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе - нето (одливи) приливи	(38,317)	518,645
Одливи по основу финансијског лизинга	(4,274)	(6,021)
Исплаћене дивиденде	-	(112)
Нето (одлив)/прилив готовине из активности финансирања	<u>(42,591)</u>	<u>561,489</u>
НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	<u>(150,211)</u>	<u>(63,597)</u>
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	155,262	227,195
Курсне разлике по основу прерачуна готовине, нето	<u>2,520</u>	<u>(8,336)</u>
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	<u><u>7,571</u></u>	<u><u>155,262</u></u>

Напомене на наредним странама
 чине саставни део ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

“Тигар” а.д., Пирот (у даљем тексту: “Друштво”) је основано 1935. године формирањем индустријске радионице за производњу гумених производа и свих врста гумене обуће. Након II светског рата, фабрика почиње са радом 20. децембра 1945. године. Током 1972. године, Друштво прво у Југославији осваја, по сопственој технологији и конструкцији, производњу путничких радијалних ауто гума са текстилним појасом. Током 1991. године извршен је упис промене статуса Друштва у друштвеној својини у деоничко друштво у мешовитој својини, а од 16. јула 1996. године, промена назива Друштва у “Тигар” Акционарско друштво за производњу гумених производа са п.о., Пирот (“Тигар” А.Д., Пирот).

Друштво је на дан 1. јануара 2003. године извршило промене облика организовања и статусне промене при којима је дошло до издвајања из састава Друштва организационих делова Фабрике аутогума и Фабрике унутрашњих гума, формирања и регистрација новог Друштва “Тигар МХ”- Друштво за производњу гума, д.о.о., Пирот (“Тигар МХ”), у чијем капиталу је Друштво имало учешће од 65%. Током 2005. године, накнадном докапитализацијом, учешће Друштва у капиталу “Тигар МХ” је промењено на 50%, с тим што је у Агенцији за привредне регистре, на основу договора партнера, регистровано учешће од 49.4%. С обзиром на датум докапитализације, сразмерно учешће матичног Друштва у капиталу “Тигар МХ” за 2005. годину је, према датуму регистрације износило 51.7674%, а према датуму уплате додатног капитала 51.9033%. У току 2007. године Друштво је продало 19.4% удела компанији Michelin, Netherlands и на дан 31. децембра 2007. године, учешће Друштва у капиталу “Тигар Tyres” (претходни назив “Тигар МХ”), а на основу извршене регистрације, износи 30%.

У току 2008. године Друштво је продало још 10% удела компанији Michelin, Netherlands и у току 2009. године преосталих 20%, тако да на дан 31. децембра 2009. године Друштво нема више учешћа у компанији Тигар Tyres.

У току 2002. године, на основу Одлуке Управног одбора, извршено је издвајање осам организационих делова из састава Друштва и њихово конституисање као посебних правних у којима Друштво има 100% удела у капиталу. Ова друштва послују као посебна правна лица од 1. јануара 2003. године. Даље, од 1. априла 2005. године дошло је до издвајања из матичног Друштва и конституисања посебног правног лица “Тигар Трговине” д.о.о., Пирот у коме Друштво поседује 100% учешћа у капиталу.

Друштво поседује, поред напред наведених, и учешћа у капиталу других друштва у земљи и иностранству (напомена 19).

Након издвајања организационих делова и формирања посебних правних лица, основна делатност Друштва су холдинг послови, управљање и финансирање зависних Друштва, одређивање њихових стратешких циљева и основних стратегија, праћење пословања и одлучивање о њиховом статусу.

Дана 16. маја 2011. године донета је Одлука о усвајању уговора о спајању уз припајање Друштву (као стицаоцу) зависног правног лица “Тигар Trade” д.о.о., Пирот као друштва које престаје припајањем. Датум статусног припајања је 30. април 2011. године.

Органи управљања Друштвом су: Скупштина, Управни одбор, Директор и Надзорни одбор.

Седиште Друштва је у Пироту, у улици Николе Пашића број 213.

На дан 31. децембра 2012. године Друштво је имало 457 запослених (31. децембра 2011. године - 485 запослена).

Порески идентификациони број (“ПИБ”) Друштва је 100358298. Матични број Друштва је 07187769.

Решењем Комисије за листинг и котацију Београдске берзе од 2. априла 2007. године, акције Друштва су примљене на А листинг Београдске берзе. Назив хартије – обичне акције са правом гласа. Символ – ТИГР. Метод трговања – метод континуираног трговања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији (“Службени гласник РС” бр. 46 од 2. јуна 2006. године и бр. 111 од 29. децембра 2009. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (“Оквир”), Међународне рачуноводствене стандарде (“МРС”), односно Међународне стандарде финансијског извештавања (“МСФИ”), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“Одбор”) и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања (“Комитет”), у периоду од 31. децембра 2002. године до 1. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије (“Министарство”) и објављени у Службеном гласнику РС бр. 77 на дан 25. октобра 2010. године.

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године. При том, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Службени гласник РС” бр. 114/2006 до 3/2011), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Приказивање финансијских извештаја”, а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напоменама 2.2 и 2.3.

Поред тога, рачуноводствени прописи Републике Србије одступају од МСФИ у следећим одредбама:

- У складу са мишљењем Министарства финансија Владе Републике Србије од 22. јануара 2009. године, пренос права располагања на некретности од стране матичног Друштва на зависно друштво, у оквиру поступка докапитализације, има карактер преноса, односно отуђења. Даље, по наведеном мишљењу, разлика између процењене вредности некретности, на основу које је утврђена вредност додатног удела матичног Друштва у зависно друштво и књиговодствене вредности некретности у пословним књигама матичног Друштва се евидентира као приход периода. Наведени рачуноводствени третман одступа од захтева МРС 16 “Некретности, постројења и опрема” према коме се: 1) резултат ревалоризације приписује директно капиталу, у оквиру позиције ревалоризационе резерве, односно признаје као приход у билансу успеха до оног износа до којег се сторнира ревалоризационо смањење истог средства, које је претходно признато као расход, као и у делу по коме се 2) ревалоризационе резерве које су саставни део капитала на који се односи некретности, постројења и опрему, могу се пренети директно на нераспоређену добит, када средство престане да се признаје. Поред наведеног признавање прихода у приложеним финансијским извештајима у складу са поменутиим мишљењем није у складу ни са захтевима МРС 18 “Приходи” (напомена 13).
- У складу са Правилником о изменама и допунама Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, који је ступио на снагу 31. октобра 2012. године, код састављања годишњих финансијских извештаја за 2012. годину, правна лица и предузетници могли су одлучити да нето ефекат обрачунате уговорене валутне клаузуле и нето ефекте обрачунатих курсних разлика са стањем на дан 31. децембра 2012. године по основу дугорочних обавеза у динарима са валутном клаузулом, не искажу у приходима, односно расходима текућег периода, већ на рачунима активних временских разграничења (напомене 3.3 и 24). Сразмерни износ разграничених курсних разлика по основу обавеза које су доспеле у току 2012. године, Друштво је пренело на негативне, односно позитивне курсне разлике на дан доспећа обавезе. Ефекти разграничених курсних разлика по основу обавеза које доспевају у току 2013. године и касније, биће пренети на негативне, односно позитивне курсне разлике у моментима доспећа наведених обавеза. Наведени рачуноводствени третман одступа од захтева МРС 21 “Ефекти промена девизних курсева”.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Приложени финансијски извештаји укључују само потраживања, обавезе, резултате пословања, промене на капиталу и токове готовине Друштва без укључивања зависних правних лица наведених у напмени 19. Друштво је ове неконсолидоване финансијске извештаје саставило на основу и према захтевима закона и прописа Републике Србије где су улагања у зависна друштва у овим финансијским извештајима исказана по набавној вредности умањеној за евентуално обезвређење. Детаљнији приказ финансијског положаја Друштва се може добити увидом у консолидоване финансијске извештаје, које је, у складу са Законом о рачуноводству и ревизији, Друштво обавезно да састави и да исте достави Агенцији за привредне регистре до 30. априла 2013. године.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напмени 3.

Финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији:

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);
- Измене МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, IFRIC 16) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена IFRIC на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“: Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене IFRIC 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)

- IFRIC 18 „Пренос средстава са купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МРС 24 „Обелодањивања о повезаним лицима“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године);
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, IFRIC 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне IFRIC 14 „МРС 19 – Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција“ Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- IFRIC 19 „Намиривање финансијских обавеза инструментима капитала“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године).

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2015. године);
- Допуне МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Обавезно ступање на снагу и прелазна обелодањивања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2015. године);
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу (наставак)

- МСФИ 12 „Обелодањивање учешћа у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничка улагања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима” – Побољшања рачуноводносног обухватања накнада по престанку радног односа (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања” – Државни кредити по каматној стопи нижој од тржишне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ – Презентација ставки осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација“ – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- IFRIC 20 „Трошкови откривке у производној фази површинских рудника“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 12 и МРС 27 – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).

2.4. Начело сталности пословања

На дан 31. децембра 2012. године краткорочне обавезе Друштва веће су од његове обртне имовине за износ од 888,283 хиљаде динара. Поред тога, Друштво има проблеме у ликвидности (нето одлив готовине), а текући рачун Друштва током 2012. године, закључно са даном предаје ових финансијских извештаја био је у блокади од стране поверилаца и добављача укупно 46 дана. При томе, радио укупног дуговања према капиталу износи 1.10. Наведено указује на постојање материјално значајних неизвесности које могу да изазову значајну сумњу у способност Друштва да послује у складу са начелом сталности пословања правног лица Друштво је дана 13. новембра 2012. године закључила споразум о мировању дуга са пословним банкама, повериоцима по основу кредитних обавеза Друштва, којим је предвиђено мировање дуговања до 27. децембра 2012. године, у коме банке повериоци Друштва неће захтевати измирење дугова, нити исте проглашавати доспелим или предузимати мере принудне наплате и извршења, а Друштво се обавезало приступити прилагођавању свог пословања и изради плана пословне и финансијске консолидације. Дана 8. јануара 2013. године, Друштво је са банкама потписницама наведеног споразума, закључило анекс споразума, којим је период мировања, који подразумева претходно описано, продужен до 31. марта 2013. године. Влада Републике Србије је, на предлог Министарства финансија и привреде, 28. марта 2013. године донела закључак којим потврђује своју сагласност да Фонд за развој Републике Србије изда гаранцију у корист Друштва у износу од EUR 20,000,000, од чега EUR 15,000,000 за рефинансирање постојећих кредита за трајна обртна средства и до EUR 5,000,000 за обезбеђивање нових кредита за трајна обртна средства, при чему би средство обезбеђења била залога над покретном и непокретном имовином Друштва и зависних правних лица.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Начело сталности пословања (наставак)

Дана 29. марта 2013. године, направљен је нови споразум о мировању дуга са пословним банкама и другим правним лицима, повериоцима по основу кредитних и обавеза по основу емитованих дугорочних обвезница, којим се предвиђа продужетак мировања дуговања до 31. маја 2013. године. Наведени споразум је, на дан издавања овог извештаја, у процесу потписивања од стране предвиђених уговорних страна.

Поред тога, руководство Друштва интензивно ради на изради и усвајању планова и стратегија финансијске и пословне консолидације који требају резултирати превазилажењем тешкоћа у финансирању и пословању. Сходно наведеном, Друштво је приложене финансијске извештаје саставило у складу са начелом сталности пословања.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Признавање и одмеравање прихода и расхода

Приходи се одмеравају по правичној вредности примљене накнаде или накнаде која ће се примити и представљају износе који се добијају за извршене услуге и продату робу у току редовног пословања, умањене за рабате, порез на додату вредност и друге порезе при продаји.

Приходи од продаје производа и роба се признају када се роба испоручи и када су значајни ризици и користи од власништва над њом пренете на купца.

Признавање расхода врши се истовремено са признавањем прихода ради којих су ти расходи настали (принцип сучељавања прихода и расхода).

3.2. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања који су директно приписиви стицању, изградњи или производњи средстава које се квалификују се укључују у набавну вредност тог средства и то до оног периода када су у суштини завршене све активности неопходне да би се средство припремило за планирану употребу или продају. Средства која се квалификују се односе на средства којем је обавезно потребан значајан временски период да би било спремно за своју намеравану употребу.

Приходи од инвестирања остварени на основу привременог инвестирања позајмљених средстава се одузимају од насталих трошкова позајмљивања намењених за финансирање средстава која се квалификују.

Сви остали трошкови позајмљивања се признају у рачуну добитка и губитка у периоду на који се односе.

3.3. Прерачунавање износа у страним средствима плаћања

Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динаре по званичном курсу важећем на дан сваке промене.

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања се прерачунавају у њихову динарску противвредност по средњем курсу, важећем на дан биланса стања; осим ако уговором о кредиту и финансијском лизингу није другачије прецизирано.

Позитивне и негативне курсне разлике настале по основу прерачунавања девизних износа књиже су у корист или на терет биланса успеха, осим ефеката валутне клаузуле дугорочних обавеза у динарима са валутном клаузулом, који су, у складу са домаћим прописима, исказани на осталим активним временским разграничењима. Сразмерни износ разграничених ефеката обрачунате уговорене валутне клаузуле преноси се на рачуне расхода и прихода по основу ефеката валутне клаузуле, на дан доспећа обавезе по основу којих су ти ефекти обрачунати.

3.4. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су у књигама Друштва исказана по набавној вредности, умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне губитке од обезвређења.

Нематеријална улагања обухватају улагања у софтвер, лиценце и слична права стечена куповином и отписују се у року од 5 година.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.4. Нематеријална улагања (наставак)

Поред наведеног, нематеријална улагања обухватају и интерно генерисану нематеријалну имовину која се претежно састоји од улагања у трошкове развоја на пројектима за које руководство Друштва сматра да су неопходни у циљу унапређења пословања кроз раст обима продаје, развоја нових производа и реконструкције малопродајних објеката и улагања у развој сервисно дистрибутивне мреже за директну продају купцима без посредника ради остваривања највиших процената марже за које руководство очекује економске користи у наредним периодима.

Набавна вредност (цена коштања) засебно стечене нематеријалне имовине се састоји од набавне цене укључујући увозне царине и пореза по основу промета који се не рефундира, након одбитка трговинских попушта и рабата и било каквих директно приписивих трошкова припреме имовине за намењену употребу.

Директно приписивих трошкови су:

- трошкови примања запослених (дефинисаних у МРС 19) насталих директно у процесу довођења имовине у радно стање;
- професионалне накнаде настале директно у процесу довођења имовине у радно стање; и
- трошкови тестирања правилног функционисања имовине.

Признавање трошкова у књиговодственој вредности нематеријалне имовине престаје када се имовина налази у стању потребном да би могла да функционише на начин који је руководство предвидело. Стога, трошкови који настану током коришћења или поновног распоређивања нематеријалне имовине не укључују се у књиговодствену вредност те имовине.

Износ нематеријалне имовине са ограниченим корисним веком која се амортизује, се алоцира систематски током њеног корисног века. Обрачун амортизације започиње када имовина постане расположива за употребу, односно када се налази на локацији и у стању спремном за пословање на начин који је руководство предвидело.

Амортизација престаје на ранији од следећа два датума: датум на који се имовина класификује као имовина која се држи за продају (или на који се укључује у групу за отуђење класификовану као група која се држи за продају) у складу са МСФИ 5 или на датум на који престаје признавање имовине.

Коришћени метод амортизације одражава динамику којом се очекује да ће Друштво трошити будуће економске користи од имовине. Ако се динамика не може поуздано утврдити, користи се праволинијски (линеарни) метод.

3.5. Некретнине, постројења и опрема

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање средстава, врши се по набавној вредности.

Набавну вредност чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и раbate.

Накнадни издаци за некретнине, постројења и опрему признају се као средство само када се тим издацима побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Некретнине, постројења и опрема након почетног признавања исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитка због обезвређења.

Амортизација се равномерно обрачунава на набавну вредност основних средстава применом следећих годишњих стопа, са циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог корисног века трајања:

Грађевински објекти	1.5% - 10%
Опрема	3.33% - 20%
Телекомуникациона опрема	7% - 11%
Путничка возила	15.5%
Намештај	11% - 16.5%
Рачунари	20%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине Друштва су некретнине које Друштво, као власник, држи ради остваривања прихода од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за пружање услуга или за потребе административног пословања или продаје у оквиру редовног пословања. Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања врши се по набавној вредности или цени коштања. Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по фер тржишној вредности. Добици или губици који произилазе из промене фер вредности инвестиционе некретнине, признају се у билансу успеха периода у ком су настали.

3.7. Умањење вредности материјалне имовине

На сваки датум биланса стања Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда које се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризираним износу, у ком случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вредности. Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у ком случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

На дан 31. децембра 2012. године, Друштво није вршило процену постојања индиција о томе да ли је вредност материјалне имовине обезвређена.

3.8. Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се лизингом, на корисника лизинга, преносе у највећој мери сви ризици и користи који произилазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Друштво као давалац лизинга

Приход по основу оперативног лизинга (приход од ренти) признаје се применом линеарне методе током периода трајања лизинга. Индиректни трошкови настали у преговорима и уговарањем оперативног лизинга додају се књиговодственом износу изнајмљеног средства и признају се на пропорционалној основи током периода трајања лизинга.

Друштво као корисник лизинга

Средства која се држе по уговорима о финансијском лизингу се првобитно признају као средства Друштва по садашњој вредности минималних рата лизинга утврђених на почетку периода лизинга. Одговарајућа обавеза према даваоцу лизинга се укључује у биланс стања као обавеза по финансијском лизингу.

Плаћање рата лизинга се распоређује између финансијских трошкова и смањења обавеза по основу обавеза лизинга са циљем постизања константне стопе учешћа у неизмирену износу обавезе. Финансијски расходи се признају одмах у билансу успеха, осим ако се директно могу приписати средствима која се оспособљавају за употребу, у којем се случају капитализују у складу са општом политиком Друштва о трошковима позајмљивања (напомена 3.2.).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.8. Лизинг (наставак)

Рате по основу оперативног лизинга се признају као трошак на линеарној основи за време трајања лизинга, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одликује временски шаблон трошења економских користи од изнајмљеног средства.

Друштво као корисник лизинга (наставак)

У случају када се одобравају лизинг олакшице, оне улазе у састав оперативног лизинга и признају се као обавеза. Укупна корист од олакшица признаје се као смањење трошкова изнајмљивања на линеарној основи, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одликује временску структуру трошења економских користи од изнајмљеног средства.

3.9. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Набавна вредност укључује вредност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове. Нето продајна вредност је цена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цене за трошкове продаје. Обрачун излаза (утрошка) залиха врши се по методи пондерисане просечне цене.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вредности, или се у целисти отписују.

3.10. Учешће у капиталу зависних правних лица

Учешћа у капиталу зависних правних лица у земљи су приказана по набавној вредности умањеној за исправку вредности по основу импаритетних губитака или процењеној фер вредности.

Учешћа у капиталу зависних правних лица у иностранству почетно се признају према набавној вредности извршених улагања увећаној за реинвестирану добит и умањеној за исправку вредности по основу умањења вредности.

3.11. Финансијски инструменти

Финансијски инструменти се иницијално вреднују по фер вредности, увећаној за трошкове трансакција (изузев финансијских средстава или финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха), који су директно приписивани набавци или емитовању финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва, од момента када се Друштво уговорним одредбама везало за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно датум када је средство испоручено другој страни.

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када је обавеза предвиђена уговором испуњена, отказана или истекла.

а) Учешћа у капиталу осталих правних лица

Учешћа у капиталу осталих правних лица, за које не постоји активно тржиште и тржишне вредности, вреднована су по набавној вредности умањеној за исправку вредности.

б) Остали дугорочни финансијски пласмани

Остали дугорочни финансијски пласмани састоје се од потраживања по основу стамбених кредита датих радницима Друштва са роком отплате до 20 година, исказаних по номиналној вредности која одражава садашњу вредност будућих новчаних токова дисконтвану уговореном каматном стопом. По процени руководства ефекти непримењивања МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и одмеравање” по коме се дугорочна потраживања вреднују по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе нису од материјалног значаја за финансијске извештаје посматране у целини.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Финансијски инструменти (наставак)

в) Потраживања од купаца

Потраживања од купаца исказана су по њиховој номиналној вредности, умањеној за исправке вредности ненаплативих потраживања. Исправка вредности потраживања од купаца се врши на терет биланса успеха за сва потраживања од домаћих купаца и купаца у иностранству која нису наплаћена у року од 180 дана од датума доспећа, умањена за износ обавеза према тим купцима. Ненаплатива потраживања се отписују на основу судске одлуке, према договору о поравнању између уговорних страна или на основу одлуке Управног одбора Друштва. За потраживања од повезаних лица се не врши исправка вредности.

з) Готовина и готовински еквиваленти

У извештајима о токовима готовине, под готовином се подразумевају новчана средства у благајни и новчана средства на рачунима код пословних банака. Готовински еквиваленти су краткорочна, високо ликвидна улагања која се брзо претварају у познате износе готовине и нису под значајним утицајем ризика промена вредности. Готовинске еквиваленте представљају орочени депозити код пословних банака на период до 90 дана.

д) Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима се процењују по њиховој номиналној вредности.

ђ) Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима се почетно признају по фер вредности, умањеној за трансакционе трошкове, а након тога се исказују по амортизованој вредности уз примену уговорене каматне стопе која апроксимира ефективној каматној стопи

3.12. Порез на добитак и остали порези и доприноси

а) Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, која представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите. У складу са изменама пореских прописа, стопа пореза на добитак која се примењује након 1. јануара 2013. године је 15%.

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дужем од десет година.

б) Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основице потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити.

Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати односно обавеза измирити. На дан 31. децембра 2012. године, одложена пореска средства и обавезе обрачунати су по стопи од 15% (31. децембра 2011. године: 10%). Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

в) Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата исказују се као расход период за који су разрезани.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставка)

3.13. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Друштво је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Друштво је у обавези да исплати запосленима отпремнине, у зависности од година рада проведених у предузећу, у висини од три зараде које је запослени остварио у месецу који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина, односно у висини просечне месечне зараде исплаћене у Друштву за месец који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније. Поред наведеног, Друштво је и у обавези да исплати јубиларне награде за 20 и 30 година рада у Друштву и по одласку у пензију, плативе у златним новчићима од 3, 6 односно 9 грама злата.

Друштво је извршило резервисања по основу обавеза по наведеним основама и одговарајућа обелодањивања су приказана у напмени 28.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни износи се могу разликовати од процењених. У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

4.1. Амортизација и стопа амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку трајања некретнина, опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње Друштво процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

4.2. Исправка вредности потраживања

Обрачунали смо исправку вредности за сумњива и спорна потраживања, на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне неопходне обавезе. Наша процена је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима наших купаца и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство верује да није потребна додатна исправка вредности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извештајима.

4.3. Исправка вредности залиха

Обрачунали смо исправку вредности залиха на основу процењених губитака услед немогућности продаје или реализације у процесу производње. Наша процена је заснована на анализи кретања залиха, историјским отписима, проценама кретања на тржишту продаје, плановима продаје, променама у условима продаје, процене рокова употребе, као и процене стања и употребне вредности залиха, приликом утврђивања адекватности исправке вредности залиха. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим продајама. Руководство верује да није потребна додатна исправка вредности залиха, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извештајима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

4.4. Фер вредност

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Друштво примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки.

Пословна политика Друштва је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Управа Друштва врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Повезана правна лица (напомена 34):		
- приходи од продаје услуга	437,141	435,256
- приходи од продаје робе на домаћем тржишту	879,153	1,172,945
- приходи од продаје робе на страном тржишту	99,565	124,629
	<u>1,415,859</u>	<u>1,732,830</u>
Приходи од продаје на домаћем тржишту:		
- приходи од продаје робе	1,106,479	841,961
- приходи од продаје услуга	58,773	68,999
	<u>1,165,252</u>	<u>910,960</u>
Приходи од продаје на иностраним тржиштима:		
- приходи од продаје робе	1,164,562	1,323,867
	<u>1,164,562</u>	<u>1,323,867</u>
	<u><u>3,745,673</u></u>	<u><u>3,967,657</u></u>

Приходи од продаје услуга зависним правним лицима у укупном износу од 437,141 хиљада динара (у 2011. години – 435,256 хиљада динара) се, највећим делом, у износу од 436,760 хиљада динара односе на приходе од пружених централизованих административних, рачуноводствених и осталих услуга по основу закључених годишњих уговора у износу од 320,007 хиљаду динара и прихода од префактурисања утрошене водене паре, компримованог ваздуха, расхладних и санитарних вода у износу од 117,134 хиљада динара.

а) Географска концентрација прихода од продаје на иностраним тржиштима

Географска концентрација прихода од продаје на иностраним тржиштима је следећа:

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Приходи од продаје робе:		
- Финска	407,107	263,710
- Данска	201,357	183,425
- Италија	182,083	241,535
- Шведска	106,158	95,541
- Велика Британија	49,911	70,217
- остала тржишта	217,946	469,439
	<u>1,164,562</u>	<u>1,323,867</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ (наставак)

б) Информација о највећим купцима

Приходи од продаје производа, услуга и робе у земљи у укупном износу од 1,165,252 хиљада динара за годину која се завршава на дан 31. децембра 2012. године (у 2011. години – 910,960 хиљада динара), укључују приходе од продаје остварене реализацијом следећим најзначајнијим купцима у земљи:

Назив купца:	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра 2012.	2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Агромаркет д.о.о., Крагујевац	59,083	23,901
Worksmart д.о.о., Пирот	45,074	11,825
GP Auto Shop д.о.о., Лазаревац	35,694	27,591
Agropharmacy д.о.о., Нови Сад	30,694	18,086
Семе Промет д.о.о., Петровац	26,821	20,339
Prim д.о.о., Костолац	22,259	14,741
Висок Промет д.о.о., Пирот	20,713	24,942
GRS Inzenjering д.о.о., Београд	20,137	16,153
Nissal д.о.о., Ниш	18,885	17,174
Ема д.о.о., Кнић	18,736	13,800
Tigar Tyres д.о.о., Пирот	10,085	165,678
Sedam Trading д.о.о., Бабушница	3,298	12,794
Остали купци	853,773	543,936
	<u>1,165,252</u>	<u>910,960</u>

в) Лоцираност сталне имовине

Сва стална имовина Друштва, не укључујући финансијске инструменте, лоцирана је на територији Републике Србије и исказана у овим финансијским извештајима на дан 31. децембра 2012. године у износу од 1,746,678 хиљада динара (31. децембар 2011. године: 1,477,539 хиљаду динара).

6. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА

Приходи од активирања учинака за годину која се завршава 31. децембра 2012. године у укупном износу од 38,666 хиљада динара (у 2011. години – 118,160 хиљада динара) се односе на директно приписане трошкове примања запослених нематеријалним улагањима у припреми и некретнинама, а по основу ангажовања на већем броју пројеката. Руководство Друштва сматра да су наведена улагања неопходна у циљу унапређења пословања кроз раст обима продаје, развоја нових производа и реконструкције малопродајних и складишних објеката, за које руководство очекује економске користи у наредним периодима.

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2012.	2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Трошкови материјала и амбалаже	38,244	60,980
Трошкови мазута	66,021	57,519
Трошкови електричне енергије	24,273	39,523
Трошкови осталог горива и мазива	20,165	20,338
Трошкови хемикалија	5,290	5,341
Трошкови канцеларијског материјала	3,928	5,052
Трошкови осталог материјала	2,818	3,962
	<u>160,739</u>	<u>192,715</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

8. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Трошкови нето зарада	292,263	285,371
Трошкови пореза и доприноса на зараде на терет запослених	115,210	112,269
Трошкови пореза и доприноса на зараде на терет послодавца	73,484	71,387
Примања чланова управног и надзорног одбора	5,080	9,088
Трошкови превоза запослених	14,821	14,148
Остали лични расходи	24,010	27,689
	<u>524,868</u>	<u>519,952</u>

9. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Трошкови амортизације (напомене 17 и 18)	53,800	49,977
Трошкови дугорочних резервисања	3,327	1,931
	<u>57,127</u>	<u>51,908</u>

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Остале непроизводне услуге	57,609	86,704
Трошкови закупа	34,816	50,912
Транспортни трошкови	26,431	27,886
Трошкови рекламе и пропаганде	19,806	12,979
Трошкови адвокатских и других консултантских услуга	12,687	11,526
Трошкови обезбеђења	11,861	10,701
Трошкови репрезентације	11,715	8,883
ПТТ услуге	11,237	11,300
Трошкови платног промета	11,118	9,247
Трошкови одржавања и оправке	11,100	12,364
Трошкови комуналних услуга	11,088	10,613
Трошкови осталих пореза и доприноса	8,759	5,302
Премије осигурања	7,816	9,796
Трошкови чланарина	3,908	1,857
Здравствене услуге	2,748	6,448
Трошкови извозних послова	2,417	6,984
Трошкови сајмова	1,577	5,689
Трошкови културних и спортских манифестација	1,498	8,267
Трошкови стручног образовања	858	2,363
Стипендије и кредити студентима и ученицима	270	1,708
Остало	14,428	13,728
	<u>263,747</u>	<u>315,257</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Приходи од учешћа у добити:		
- зависна правна лица у земљи (напомена 34)	19,000	203,380
- повезана правна лица у иностранству (напомена 34)	27,751	19,456
	<u>46,751</u>	<u>222,836</u>
Приходи од камата:		
- зависна правна лица у земљи (напомена 34)	9,036	-
	<u>9,036</u>	<u>-</u>
Позитивне курсне разлике	37,130	78,537
Приходи од камата	4,147	2,900
Остали финансијски приходи	20	-
	<u>97,084</u>	<u>304,273</u>

12. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Расходи камата	418,408	303,102
Негативне курсне разлике	200,295	71,045
Остали финансијски расходи	36,398	65,299
	<u>655,101</u>	<u>439,446</u>

13. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добици од преноса некретнина (напомена 18)	351,258	183,019
Ефекти вредновања инвестиционих некретнина (напомена 18)	271,444	-
Добици од продаје некретнина (напомена 18)	-	98,121
Добици од продаје основних средстава	-	14,182
Остало	25,153	15,508
	<u>647,855</u>	<u>310,830</u>

Добици од преноса некретнина исказани у укупном износу од 351,258 хиљада динара у целости се односе на ефекте процене грађевинских објеката пренетих зависним друштвима у циљу докапитализације (напомена 2.1, 18 и 19).

14. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Губици од продаје основних средстава	53	849
Исправка вредности потраживања (напомене 23 и 27)	3,358	3,589
Накнадно одобрени рабати купцима	25,865	24,959
Остало	12,752	4,964
	<u>42,028</u>	<u>34,361</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

15. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Текући порез на добитак	(36,155)	(29,026)
Одложени порески расход периода	<u>(2,773)</u>	<u>(1,241)</u>
	<u>(38,928)</u>	<u>(30,267)</u>

б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Добитак пре опорезивања	<u>50,448</u>	<u>152,263</u>
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	5,045	15,226
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	33,883	15,405
Остало	<u>-</u>	<u>(364)</u>
	<u>38,928</u>	<u>30,267</u>

в) Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе на дан 31. децембра 2012. године исказане у износу од 7,387 хиљада динара (31. децембра 2011. године – 4,614 хиљаде динара) односе се на привремене разлике између основице по којој се грађевински објекти, опрема и нематеријална улагања признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима.

16. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У хиљадама динара	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Нето добитак	11,520	121,996
Просечан пондерисани број акција у току године	<u>1,718,460</u>	<u>1,718,460</u>
Основна зарада по акцији (у динарима)	<u>6.70</u>	<u>70.99</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

17. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У хиљадама динара			
	Лиценце и софтвери	Остала нематери- јална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
Набавна вредност				
Стање 1. јануара 2011. године	11,085	1,107	23,906	36,098
Смањења током године	(50)	-	-	(50)
Стање 31. децембра 2011. године	<u>11,035</u>	<u>1,107</u>	<u>23,906</u>	<u>36,048</u>
Исправка грешке ранијих година	-	-	14,149	14,149
Набавке током године	-	-	6,068	6,068
Капитализовани трошкови	-	-	38,666	38,666
Активирање	14,905	-	(14,905)	-
Остало	51	-	-	51
Преноси на грађевинске објекте	-	-	(7,545)	(7,545)
Стање 31. децембра 2012. године	<u>25,991</u>	<u>1,107</u>	<u>60,339</u>	<u>87,437</u>
Исправка вредности				
Стање 1. јануара 2011. године	10,961	1,107	-	12,068
Амортизација	67	-	-	67
Стање 31. децембра 2011. године	<u>11,028</u>	<u>1,107</u>	<u>-</u>	<u>12,135</u>
Амортизација	191	-	-	191
Стање 31. децембра 2012. године	<u>11,219</u>	<u>1,107</u>	<u>-</u>	<u>12,326</u>
Садашња вредност на дан:				
- 31. децембра 2012. године	<u>14,772</u>	<u>-</u>	<u>60,339</u>	<u>75,111</u>
- 31. децембра 2011. године	<u>7</u>	<u>-</u>	<u>23,906</u>	<u>23,913</u>

Повећање вредности нематеријалних улагања по основу капитализованих трошкова у току 2012. године у укупном износу од 31,121 хиљаду динара (износ укупно капитализованих трошкова од 38,666 хиљада динара, умањен за део пренет на грађевинске објекте у износу од 7,545 хиљада динара) се односи на директно приписане трошкове примања запослених нематеријалним улагањима, а по основу ангажовања на већем броју пројеката за која руководство Друштва сматра да су неопходна у циљу унапређења пословања кроз раст обима продаје, развоја нових производа и реконструкције малопродајних и складишних објеката, за које руководство очекује економске користи у наредним периодима.

Од укупног износа од 14,905 хиљада динара активираних нематеријалних улагања, износ од 11,642 хиљаде динара се односи на активирани интерно генерисан софтвер HRIS-IS (стављен у употребу на дан 31. децембра 2012. године).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

18. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

	У хиљадама динара						
	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема	Основна средства у припреми	Улагања у туђа основна средст.	Укупно основна средства	Инвестиционе некретнине
Набавна вредност							
Стање 1. јануара 2011. године	45,253	525,521	494,944	173,345	23,393	1,262,456	-
Повећања током године	-	45,114	14,768	368,868	-	428,750	-
Капитализовани трошкови	-	-	-	118,160	-	118,160	-
Преноси - активирања	13,244	21,769	12,328	(48,187)	846	-	-
Преноси зависним правним лицима	-	(2,059)	-	(48,939)	-	(50,998)	-
Продаја	(7,387)	(16,024)	(7,725)	-	-	(31,136)	-
Расходовања	-	-	(3,467)	-	-	(3,467)	-
Остало	-	(2,091)	-	(13,781)	-	(15,872)	-
Пренос на инвестиционе некретнине	-	-	-	(227,011)	-	(227,011)	227,011
Стање 31. децембра 2011. године	<u>51,110</u>	<u>572,230</u>	<u>510,848</u>	<u>322,455</u>	<u>24,239</u>	<u>1,480,882</u>	<u>227,011</u>
Повећања током године	-	-	-	10,285	-	10,285	-
Преноси - активирања	-	161,666	2,441	(170,169)	6,062	-	-
Преноси са нематеријалних улагања - капитализација	-	7,545	-	-	-	7,545	-
Пренос на инвестиционе некр.	(10,838)	(16,960)	-	-	-	(27,798)	20,735
Расходовања	-	-	(671)	(3,464)	-	(4,135)	-
Ефекти процене вредности	-	-	-	-	-	-	271,444
Преноси зависним правним лицима	(14,211)	-	-	-	-	(14,211)	-
Стање 31. децембра 2012. године	<u>26,061</u>	<u>724,481</u>	<u>512,618</u>	<u>159,107</u>	<u>30,301</u>	<u>1,452,567</u>	<u>519,190</u>
Исправка вредности							
Стање 1. јануара 2011. године	-	51,276	163,520	-	5,629	220,425	-
Амортизација	-	10,295	34,925	-	4,059	49,279	-
Преноси зависним правним лицима	-	(201)	-	-	-	(201)	-
Расходовања и продаја	-	(5,189)	(10,037)	-	-	(15,226)	-
Стање 31. децембра 2011. године	<u>-</u>	<u>56,181</u>	<u>188,408</u>	<u>-</u>	<u>9,688</u>	<u>254,277</u>	<u>-</u>
Амортизација	-	14,706	34,567	-	4,326	53,599	-
Расходовања	-	-	(623)	-	-	(623)	-
Пренос на инвестиционе некретнине	-	(7,063)	-	-	-	(7,063)	-
Стање 31. децембра 2012. године	<u>-</u>	<u>63,824</u>	<u>222,351</u>	<u>-</u>	<u>14,014</u>	<u>300,190</u>	<u>-</u>
Садашња вредност на дан:							
- 31. децембра 2012. године	<u>26,061</u>	<u>660,657</u>	<u>290,267</u>	<u>159,107</u>	<u>16,287</u>	<u>1,152,377</u>	<u>519,190</u>
- 31. децембра 2011. године	<u>51,110</u>	<u>516,049</u>	<u>322,450</u>	<u>322,455</u>	<u>14,551</u>	<u>1,226,615</u>	<u>227,011</u>

Над грађевинским објектима и фабричким кругом постоји укњижена хипотека првог реда у корист Alpha Банк А.Д., Београд, којом се обезбеђују новчана потраживања банке по основу издавања гаранција за уредну отплату рефинансираних иностраних кредита. На основу уговора о репрограмирању и отпису главнице и камате потписаним са Alpha Банк А.Д., Београд на дан 6. октобра 2004. године, неотплаћени дуг по тим кредитима, на дан 31. децембра 2012. године, износи EUR 563,836 и USD 425,691 односно у динарској противвредности укупно 100,804 хиљаде динара (напомена 30).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

18. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставка)

Над зградама осталих индустријских делатности на катастарској парцели број 3620/1 уписаним у лист непокретности број 8370 КО Пирот успостављено је заложно право у корист Banca Intesa а.д., Београд по основу дугорочног кредита одобреног дана 5. марта 2010. године у износу од 150,000 хиљада динара, а чији неотплаћени износ на дан 31. децембра 2012. године износи 37,500 хиљада динара (напомена 30). Поред тога, на име обезбеђења наведеног кредита, Уговором о залози од дана 21. јуна 2010. године успостављена је залога над одређеном опремом Друштва у корист Banca Intesa а.д., Београд.

Поред тога, над већим бројем грађевинских објеката Друштва лоцираних на већем броју локација широм Републике, успостављено је заложно право у корист пословних банака, као средство обезбеђења дугорочних и краткорочних кредита.

Друштво је у току 2012. године извршило преносе земљишта укупне садашње вредности од 14,211 хиљада динара повезаним правним лицима (Тигар Обућа д.о.о. Пирот, Тигар Хемијски производи д.о.о. Пирот и Тигар Угоститељство д.о.о. Пирот) у смислу повећања улога у неновчаном облику. Пренос је извршен по процењеној вредности у износу од 365,469 хиљада динара, а ефекти процене у износу од 351,258 хиљада динара, признати су као приход текућег периода (напомене 2.1 и 13).

На дан 31. децембра 2012. године Друштво је извршило пренос земљишта нето књиговодствене вредности од 1,264 хиљаде динара, дела управне зграде нето књиговодствене вредности од 5,317 хиљада динара и стана са локацијом у Београду, Ресавска улица 2 нето књиговодствене вредности од 4,580 хиљада динара на инвестиционе некретнине, а затим извршило процену фер вредности свих инвестиционих некретнина. Структура промена на инвестиционим некретнинама дата је у наставку:

Опис	У хиљадама динара			
	Почетно стање на дан 1. јануара 2012.	Повећања у току године	Ефекат процене вредности (напомена 13)	Процењена вредност на дан 31. децембра 2012.
Земљиште и некретнине на старој локацији “Обуће” у улици 22. Дивизије у Пироту	227,011	9,574	14,281	250,866
<i>Пренето на инвестиционе некретнине</i>				
Земљиште у комплексу “Тигар 3” у улици Николе Пашића 197 у Пироту	-	1,264	56,407	57,671
Део управне зграде комплекса “Тигар 2” у улици Николе Пашића 213 у Пироту	-	5,317	145,587	150,904
Стан бр. 5 у улици Ресавска бр.2 КО Врачар у Београду	-	4,580	55,169	59,749
	<u>227,011</u>	<u>20,735</u>	<u>271,444</u>	<u>519,190</u>

19. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Учешћа у капиталу зависних и повезаних правних лица (напомена 34.)	2,728,906	2,362,891
Минус: Исправка вредности (напомена 27)	(14,571)	(14,571)
	<u>2,714,335</u>	<u>2,348,320</u>
Учешћа у капиталу других правних лица	108	108
	<u>2,714,443</u>	<u>2,348,428</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

19. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ (наставак)

	% учешћа	У хиљадама динара	
		31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Ревизију обавио други ревизор</i>			
<i>Учешћа у капиталу зависних и повезаних правних лица (брutto)</i>			
<i>У иностранству:</i>			
- Тигар Americas Inc. Jacksonville, USA	100.00	35,743	35,743
- Тигар Montenegro, Подгорица, Црна Гора	80.00	4,868	4,868
- Тигар Партнер, Скопље, БЈРМ	70.00	20,749	20,749
- Тигар Trade д.о.о., Бања Лука	70.00	9,535	8,995
- Тигар Егоре, Лондон, Велика Британија	50.00	122,406	122,406
		<u>193,301</u>	<u>192,761</u>
<i>У земљи:</i>			
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	100.00	1,108,838	820,485
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	100.00	626,048	626,048
- Тигар Хемијски производи д.о.о., Пирот	100.00	256,840	202,562
- Тигар Угоститељство д.о.о., Пирот	100.00	204,108	181,270
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	100.00	162,425	162,425
- Тигар – Слободна царинска зона, Пирот	75.06	89,406	89,406
- Тигар Физичко обезбеђење д.о.о., Пирот	100.00	39,413	39,413
- Тигар Пословни сервис д.о.о., Пирот	100.00	23,104	23,104
- Дом Спортова д.о.о., Пирот	50.00	12,265	12,265
- Тигар Tours д.о.о., Пирот	100.00	9,103	9,103
- Тигар Интер Риск д.о.о., Пирот	100.00	1,773	1,773
- Тигар Заштитна радионица д.о.о., Пирот	100.00	1,348	1,348
- П канал, Пирот	75.00	400	400
- Остало		534	528
		<u>2,535,605</u>	<u>2,170,130</u>
Свега у иностранству и земљи		<u>2,728,906</u>	<u>2,362,891</u>
Минус: Исправка вредности учешћа у капиталу			
- Тигар Americas, Џексонвил, Флорида, САД		(12,273)	(12,273)
- Тигар Incon д.о.о., Пирот		(818)	(818)
- Дом Спортова д.о.о., Пирот		(738)	(738)
- Остало		(742)	(742)
		<u>(14,571)</u>	<u>(14,571)</u>
		<u>2,714,335</u>	<u>2,348,320</u>

Друштво је у 2012. години извршило повећање вредности улога у зависна правно лица Тигар Обућа д.о.о. Пирот, Тигар Хемијски производи д.о.о. Пирот и Тигар Угоститељство д.о.о. Пирот преносом земљишта укупне садашње вредности пре процене од 14,211 хиљада динара, по процењеној вредности од 365,469 хиљада динара (напомена 18).

20. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

Остали дугорочни финансијски пласмани исказани у билансу стања на дан 31. децембра 2012. године у износу од 38,745 хиљада динара (31. децембра 2011. године - 41,720 хиљада динара) односе се на потраживања од запослених по основу датих дугорочних стамбених кредита са роком отплате до 20 година од датума потписивања уговора и каматном стопом у распону од 1.5% до 2% на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

21. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Дати аванси	15,206	23,519
Роба	671,935	885,573
Роба на доради	66,814	66,814
Мазут	4,705	6,894
Остали материјал	4,445	4,102
	<u>763,105</u>	<u>986,902</u>
Исправка вредности залиха (напомена 27.)	(871)	(871)
	<u>762,234</u>	<u>986,031</u>

Залихе робе исказане на дан 31. децембра 2012. године у износу од 671,935 хиљада динара укључују одређени део залиха робе са успореним обртом за које руководство Друштва сматра да ће бити реализоване у наредним периодима, као и да њихова надокнадива вредност неће бити мања од њене исказане садашње вредности, односно да је исказана исправка вредности у износу од 871 хиљаду динара довољна.

22. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Некретнине намењене продаји	6,065	6,574
Опрема намењена продаји	272	272
	<u>6,337</u>	<u>6,846</u>

23. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Потраживања од повезаних правних лица (напомена 34)	1,512,782	1,395,194
Потраживања од купаца у земљи	367,544	290,678
Потраживања од купаца у иностранству	119,767	120,097
Потраживања по основу учешћа у добити (напомена 34)	217,006	256,252
Потраживања од запослених	18,981	19,109
Остала потраживања	507	348
	<u>2,236,587</u>	<u>2,081,678</u>
Минус: Исправка вредности потраживања (напомена 27)	(13,255)	(9,897)
	<u>2,223,332</u>	<u>2,071,781</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

24. КРАКТОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Краткорочне позајмице зависним правним лицима (напомена 34)	120,734	89,151
Остали краткорочни пласмани	18	18
	<u>120,752</u>	<u>89,169</u>

Краткорочне позајмице зависним правним лицима на дан 31. децембар 2012. године исказане у укупном износу од 120,734 хиљада динара (на дан 31. децембра 2011. године 89,151 хиљада динара) се односе на позајмице дате повезаним правним лицима за потребе одржавање текуће ликвидности са роком доспећа до године дана.

25. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Текући рачуни	3	2,526
Девизни рачуни	1	6
Благајна	171	210
Краткорочни гарантни депозити	-	145,465
Остала новчана средстава	7,396	7,055
	<u>7,571</u>	<u>155,262</u>

Текући рачуни Друштва су у току 2012. године закључно са датумом предаје финансијских извештаја Агеницији за привредне регистре били у блокади од стране поверилаца укупно 46 дана.

26. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Разграничене нереализоване негативне курсне разлике, нето	33,092	29,950
Унапред обрачунати приходи – повезана правна лица (напомена 34)	339,779	159,103
Остала активна временска разграничења	14,038	10,058
Потраживања за више плаћен порез на додату вредност	16,402	42,566
Унапред плаћени трошкови	2,513	2,874
	<u>405,824</u>	<u>244,551</u>

Разграничене нереализоване негативне курсне разлике на дан 31. децембра 2012. године у износу од 33,092 хиљаде динара (на дан 31. децембра 2011. године – 29,950 хиљада динара) садрже део нереализованих негативних курсних разлика које доспевају у 2013. години у износу од 19,694 хиљада динара по основу дугорочних кредита.

Унапред обрачунати приходи у износу од 339,779 хиљада динара односе се на нефактурисане испоруке сировина и материјала за израду изузетог из царинског складишта (лоцираног у оквиру Слободне зоне а.д., Пирот) и предатог производним зависним правним лицима ради прераде и производње готових производа, а пре плаћања обрачунатих царинских и других дажбина приликом увоза.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

27. ПРОМЕНЕ НА ИСПРАВКАМА ВРЕДНОСТИ

У хиљадама динара

	Учешћа у капиталу (напомена 19)	Залихе (напомена 21)	Потраживања од купаца (напомена 23)	Укупно
Стање на 1. јануар 2011.	14,571	871	10,052	25,494
Додатна исправка (напомена 14)	-	-	3,589	3,589
Искњижавање	-	-	(3,744)	(3,744)
Стање на 31. децембар 2011.	14,571	871	9,897	25,339
Додатна исправка (напомена 14)	-	-	3,358	3,358
Стање на 31. децембар 2012.	14,571	871	13,255	28,697

28. КАПИТАЛ

Структура акцијског капитала Друштва на дан 31. децембра 2012. године је следећа:

	Број акција	%	У хиљадама динара
Акцијски Фонд Републике Србије, Београд	429,429	24.99	515,315
UniCredit Bank а.д., Београд	152,831	8.89	183,397
Републички ПИО фонд, Београд	149,981	8.73	179,977
Erste Bank а.д., Београд – Custody	136,548	7.95	163,858
Erste Bank а.д., Београд – Custody	87,387	5.08	104,864
Raiffeisen Bank а.д., Београд – Custody	55,057	3.20	66,068
Комерцијална Банка а.д., Београд - Castody	21,005	1.22	25,206
Herma Investments Co. Ltd	20,000	1.16	24,000
UniCredit Bank а.д., Београд - Custody	18,500	1.07	22,200
Остали	647,722	37.71	20,544
	1,718,460	100.0	2,062,152

Структура акцијског капитала Друштва на дан 31. децембра 2011. године је следећа:

	Број акција	%	У хиљадама динара
Акцијски Фонд Републике Србије, Београд	429,429	24.99	515,315
Републички ПИО фонд, Београд	149,981	8.73	179,977
Erste Bank а.д., Београд – Custody	127,999	7.45	153,599
Erste Bank а.д., Београд – Custody	104,947	6.11	125,936
UniCredit Bank а.д., Београд - Custody	75,503	4.40	90,604
Raiffeisen Bank а.д., Београд – Custody	52,505	3.06	63,006
Raiffeisen Bank а.д., Београд – Custody	49,851	2.90	59,821
Комерцијална Банка а.д., Београд - Castody	26,062	1.52	31,274
Herma Investments Co. Ltd	20,000	1.17	24,000
UniCredit Bank а.д., Београд - Custody	18,500	1.08	22,200
Остали	663,683	38.59	796,420
	1,718,460	100.00	2,062,152

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

29. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Дугорочна резервисања, која на дан 31. децембра 2012. године износе 11,062 хиљаде динара (31. децембра 2011. године – 12,577 хиљада динара) у потпуности се односе на дугорочна резервисања за накнаде запосленима по основу законских отпремнина за пензију и јубиларне награде. Претпоставке коришћене у процени актуара су следеће:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Номинална дисконтна стопа	11.25%	9.75%
Очекивана стопа номиналног раста зарада	7%	7%

Кретања на дугорочним резервисањима за накнаде запосленима су била следећа:

	У хиљадама динара		
	<u>Отпремнине</u>	<u>Јубиларне награде</u>	<u>Укупно</u>
Стање 1. јануара 2011. године	9,486	3,356	12,842
Трошак текућих услуга	457	281	738
Трошкови камата	925	327	1,252
Исплаћена примања	(1,682)	(513)	(2,195)
Актуарски (губици)/добаци	139	(199)	(60)
	<u>9,325</u>	<u>3,252</u>	<u>12,577</u>
Стање 31. децембра 2011. године			
Повећање резервисања	2,881	446	3,327
Исплаћена примања	(4,377)	(465)	(4,842)
Стање 31. децембра 2012. године	<u>7,829</u>	<u>3,233</u>	<u>11,062</u>

30. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	<u>31. децембар 2012.</u>	<u>31. децембар 2011.</u>
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Дугорочни кредити	746,264	652,779
Обавезе по основу емитованих дугорочних обвезница	255,505	290,292
Обавезе према зависном правном лицу	-	368,868
Обавезе по основу финансијског лизинга	3,220	6,370
	<u>1,004,989</u>	<u>1,318,309</u>
Минус: Текућа доспећа дугорочних обавеза (напомена 31)	<u>(307,376)</u>	<u>(563,859)</u>
	<u>697,613</u>	<u>754,450</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

30. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

а) Дугорочни кредити

	Каматна стопа	Валута Ознака	Износ у валути	У хиљадама динара	
				31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Кредитор					
<i>Рефинансирани кредити преко Alpha bank а.д., Београд</i>					
Berliner bank A.G., Берлин	5.5 % годишње	EUR	126,933	14,435	18,694
Algemene bank Nederland N.V.	5.6 % годишње	EUR	436,903	49,684	64,343
The First national bank of Chicago	5.5 % годишње	USD	425,691	36,685	48,448
				100,804	131,485
Фонд за развој Републике Србије	4.5% годишње	RSD		300,000	-
Intesa banka а.д., Београд	1.2% месечно	RSD		37,500	93,750
Нуро Aple Adria а.д., Београд		EUR	2,000,000	-	188,919
Нуро Aple Adria а.д., Београд	3М Euribor+8,5% годишње	EUR	500,000	-	28,624
Нуро Aple Adria а.д., Београд		EUR	500,000	-	28,624
Erste Bank а.д., Београд	3.10% годишње	EUR	2,000,000	-	181,377
	6м ЕУРИБОР + 0.3% год.+3%				
Српска банка а.д., Београд		EUR	2,700,000	307,960	-
				746,264	652,779
Минус: Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 31.)				(213,303)	(500,178)
				532,961	152,601

Доспеће обавеза по дугорочним кредитима је следеће:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
До 1 године	213,303	500,178
Од 1 до 5 година	532,961	152,601
	746,264	652,779

б) Дугорочне обвезнице

	Годишња каматна стопа	Валута Ознака	Износ	У хиљадама динара	
				31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Инвеститор					
Комерцијална банка а.д., Београд	7.75 %	EUR	597,121	67,903	82,127
Wiener Stadtische осигурање а.д., Бгд	7.75 %	EUR	427,333	48,595	58,383
КВС Банка а.д., Београд	7.75 %	EUR	408,186	46,418	47,810
ДДОР Нови Сад а.д., Нови Сад	7.75 %	EUR	301,457	34,281	36,666
Таково а.д., Крагујевац	7.75 %	EUR	200,296	22,777	26,155
Wiener реосигурање а.д., Београд	7.75 %	EUR	147,072	16,725	18,823
Jubmes Банка а.д., Београд	9.00 %	EUR	165,372	18,806	20,328
				255,505	290,292
Текуће доспеће дугорочних обвезница (напомена 31.)				(91,271)	(59,991)
				164,234	230,301

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

30. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

б) Дугорочне обвезнице (наставак)

Доспеће обавеза по дугорочним обвезницама је следеће:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Доспело - неизмирено	3,566	-
До 1 године	87,705	59,991
Од 1 до 5 година	164,234	230,301
	<u>255,505</u>	<u>290,292</u>

Друштво је са инвеститорима закључило уговоре о put клаузули по којој инвеститори имају право да продају Друштву, односно Друштво има обавезу да откупи од инвеститора дугорочне обвезнице у случајевима:

1) У току друге године од датума издавања обвезнице, уколико:

- Друштво дође у доцњу дужу од 30 дана од дана доспећа купона,
- износ укупног задужења по основу инструмената дуга достигне износ 10% већи од капитала Друштва у консолидованим финансијским извештајима,
- број акција који улази у промет (free float) буде мањи од 40% рачунато у складу са Правилником о листингу и котацији Београдске берзе,

2) У периоду од почетка треће године до краја пете године од издавања обвезнице – безусловно.

Током 2012. године, Друштво је од више инвеститора добијало најаве реализације опције услед доцње дуже од 30 дана, након чега је Друштво измиривало доспеле обавезе, а опције нису биле реализоване.

в) Обавезе по основу финансијског лизинга

	Збир минималних рата лизинга		У хиљадама динара Садашња вредност минималних рата лизинга	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
				<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
<i>Доспева за плаћање:</i>				
- до једне године	2,933	4,000	2,802	3,690
- од једне до пет година	422	2,791	418	2,680
Минус будући трошкови финансирања	(135)	(421)	-	-
Садашња вредност минималних рата	<u>3,220</u>	<u>6,370</u>	<u>3,220</u>	<u>6,370</u>
Укључено у финансијске извештаје као:				
Текући део дугорочних обавеза (напомена 31.)			2,802	3,690
Остале дугорочне обавезе			418	2,680
			<u>3,220</u>	<u>6,370</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

31. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Доспећа до једне године (напомена 30):		
- дугорочних кредита	213,303	500,178
- обавеза по финансијском лизингу	2,802	3,690
- обавеза по емитованим дугорочним обвезницама	91,271	59,991
	<u>307,376</u>	<u>563,859</u>
Краткорочни кредити:		
- у страниј валути	955,205	840,230
- у динарима	1,098,652	1,001,761
	<u>2,053,857</u>	<u>1,841,991</u>
Емитоване краткорочне обвезнице	141,708	75,000
Остале краткорочне обавезе-минус по текућем рачуну	-	19,999
	<u>2,502,941</u>	<u>2,500,849</u>

а) Краткорочни кредити у страниј валути

Кредитор	Валута			У хиљадама динара	
	Каматна стопа	Ознака	Износ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
					<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
<i>Кредити у страниј валути:</i>					
Агенција за осигурање и финансирање извоза	5% годишње	EUR	500,000	56,859	52,320
Intesa banka а.д. Београд	9% годишње	EUR	2,000,000	227,437	209,282
Intesa banka а.д. Београд	9% годишње	EUR	346,189	39,368	14,404
Intesa banka а.д. Београд	10% годишње	EUR	446,325	50,755	61,948
Универзал банка ад Београд	1% месечно	EUR	500,000	-	52,320
Societe Generale Банка Србија а.д., Београд	3-м ЕУРИБОР + 5.3% годишње	EUR	2,800,000	318,411	292,995
Societe Generale Банка Србија а.д., Београд	3-м ЕУРИБОР + 5% годишње	EUR	500,000	56,859	52,320
Eurobank EFG а.д., Београд	3-м ЕУРИБОР + 6.5% годишње	EUR	500,000	56,859	104,641
Универзал банка а.д., Београд	10.10% месечно	EUR	295,761	33,633	-
Erste banka а.д., Нови Сад	9.1% годишње	EUR	875,000	96,914	-
Српска банка а.д., Београд	1.8% месечно	УСД	209,000	18,110	-
				<u>955,205</u>	<u>840,230</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

31. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

б) *Краткорочни кредити у динарима*

Кредитор	Каматна стопа	У хиљадама динара		Ревизију обавио други ревизор
		31. децембар 2012.	31. децембар 2011.	
Кредити у динарима:				
Српска банка а.д., Београд				
	1.7% месечно	-	100,000	
Српска банка а.д., Београд	1.65% месечно	-	100,000	
Societe General bank Србија а.д., Београд	1-м БЕЛИБОР + 1.9%	81,946	99,379	
Српска банка а.д., Београд	1.7% месечно	-	80,000	
Српска банка а.д., Београд	1.8% месечно	42,000	80,000	
Univerzal banka а.д., Београд	7% годишње	-	65,000	
Српска банка а.д., Београд	1.7% месечно	-	60,000	
АИК банка а.д., Ниш	1.7% месечно	-	54,000	
АИК банка а.д., Ниш	PKC + 3.5% годишње	-	42,500	
АИК банка а.д., Ниш	1.9% месечно	-	35,000	
Дунав банка а.д., Звечан	20.25% годишње	5,400	35,000	
АИК банка а.д., Ниш	1% месечно	-	30,000	
Привредна банка Београд а.д. Београд	12.25% годишње	-	30,000	
Српска банка а.д., Београд	1.8% месечно	30,000	30,000	
Српска банка а.д., Београд	1.7% месечно	-	30,000	
Српска банка а.д., Београд	1.8% месечно	30,000	30,000	
Дунав банка а.д., Звечан	20.25% годишње	-	16,500	
АИК банка а.д., Ниш (више уговора)	1.9% месечно	80,175	82,188	
АИК банка а.д., Ниш	2% месечно	-	2,194	
АИК банка а.д., Ниш	1% месечно	73,000	-	
АИК банка а.д., Ниш	2% месечно	1,087	-	
Привредна банка Београд а.д. Београд	PKC + 10.5% годишње	80,000	-	
Привредна банка Београд а.д. Београд	16.5% годишње	45,000	-	
Српска банка а.д., Београд	1.8% месечно	30,000	-	
Српска банка а.д., Београд	1.8% месечно	80,000	-	
Српска банка а.д., Београд	1.8% месечно	80,000	-	
Српска банка а.д., Београд	1.8% месечно	80,000	-	
Поштанска штедионица а.д., Београд	21.5% годишње	270,000	-	
Поштанска штедионица а.д., Београд	PKC + 10% годишње	40,000	-	
Поштанска штедионица а.д., Београд	PKC + 10% годишње	30,058	-	
Привредна банка Београд а.д. Београд	19% годишње	19,986	-	
		<u>1,098,652</u>	<u>1,001,761</u>	

в) *Емитоване краткорочне обвезнице*

Емитоване краткорочне обвезнице у укупном износу од 141,708 хиљада динара доспевају на наплату до краја 2013. године. Инвеститори у наведене обвезнице су Слободна зона а.д., Пирот (зависно правно лице) у износу од 45,000 хиљада динара (напомена 34.) и више осигуравајућих друштава у укупном износу од 96,708 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

32. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Добављачи у земљи	381,229	460,197
Добављачи - зависна правна лица (напомена 34)	675,767	203,334
Остале обавезе из пословања:		
- зависна правна лица (напомена 34)	75,528	-
- остало	(2,620)	11,786
Добављачи у иностранству	353,674	296,297
Примљени аванси, депозити и кауције	54,140	53,514
	<u>1,537,718</u>	<u>1,025,128</u>

33. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Обавезе за бруто зараде	156,454	56,504
Обавезе за дивиденде	53,343	53,343
Обавезе за камате	-	26,855
Остале краткорочне обавезе	4,528	1,895
	<u>214,325</u>	<u>138,597</u>

34. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Биланс стања	У хиљадама динара	
	2012.	2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Активна		
<u>Учешћа у капиталу (нето) напомена 19.</u>		
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	1,108,838	820,485
- Тигар Хемијски производи д.о.о., Пирот	256,840	202,562
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	626,048	626,048
- Тигар Tours д.о.о., Пирот	9,103	9,103
- Тигар Пословни сервис д.о.о., Пирот	23,104	23,104
- Тигар Заштитна радионица д.о.о., Пирот	1,348	1,348
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	39,413	39,413
- Тигар – Слободна царинска зона а.д., Пирот	89,406	89,406
- Тигар Montenegro д.о.о., Подгорица, Црна Гора	4,868	4,868
- Тигар Inter Risk д.о.о., Пирот	1,773	1,773
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	161,607	161,607
- Tigar Americas inc. Jacksonville, USA	23,470	23,470
- Tigar Europe Ltd., London, UK	122,406	122,406
- Тигар Партнер д.о.о., Скопље, Македонија	20,749	20,749
- Тигар Trade д.о.о., Бања Лука	8,996	8,995
- Тигар Угоститељство д.о.о., Пирот	204,108	181,270
- Остали	12,260	11,821
	<u>2,714,337</u>	<u>2,348,428</u>
<u>Дати аванси</u>		
- Тигар Испоп д.о.о., Пирот	3	-
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	-	-
- Тигар Пословни сервис д.о.о., Пирот	3,142	2,424
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	-	1,530
	<u>3,145</u>	<u>3,954</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

34. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Биланс стања (наставак)		
Актива (наставак)		
<u>Потраживања по основу продаје (напомена 23.)</u>		
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	619,272	839,151
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	757,694	461,010
- Тигар Хемијски производи д.о.о., Пирот	14,131	4,237
- Тигар Заштитна радионица д.о.о., Пирот	9,338	6,301
- Тигар – Слободна царинска зона а.д., Пирот	194	167
- Тигар Пословни сервис д.о.о., Пирот	500	1,938
- Тигар Угоститељство д.о.о., Пирот	2,163	6,456
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	4,595	1,587
- Tigar Europe Ltd., London, UK	24,752	13,846
- Тигар Montenegro д.о.о., Подгорица, Црна Гора	8,456	6,556
- Тигар Americas, Cogrogation, Ashland	16,072	10,986
- Тигар Партнер д.о.о., Скопље, Македонија	6,948	7,000
- Тигар Трејд д.о.о., Бања Лука	46,601	34,996
- Остали	2,066	963
	1,512,782	1,395,194
<u>Потраживања по основу учешћа у добити (напомена 23.)</u>		
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	140,000	140,000
- Тигар Хемијски производи д.о.о., Пирот	25,979	46,379
- Тигар Заштитна радионица д.о.о., Пирот	10,996	11,696
- Тигар Tours д.о.о., Пирот	-	212
- Тигар Партнер д.о.о., Скопље, Македонија	851	850
- Tigar Trade д.о.о., Banja Luka	1,939	1,673
- Тигар Inter Risk д.о.о., Пирот	-	130
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	5,203	8,283
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	19,000	15,000
- Тигар – Слободна царинска зона а.д., Пирот	13,038	13,039
- Тигар Енгоре, Лондон, Велика Британија	-	18,990
	217,006	256,252
<u>Краткорочни финансијски пласмани - повезана лица (напомена 24.)</u>		
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	2,269	2,269
- Тигар Хемијски производи д.о.о., Пирот	2,902	2,902
	5,171	5,171
<u>Остала потраживања (напомена 24.)</u>		
- Тигар Tours д.о.о., Пирот	1,610	-
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	42,375	20,800
- Тигар Хемијски производи д.о.о., Пирот	54,870	48,323
- Тигар Заштитна радионица д.о.о., Пирот	9,174	8,103
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	220	188
- Тигар Угоститељство д.о.о., Пирот	2,151	1,860
- Остали	5,163	4,706
	115,563	83,980

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

34. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Биланс стања (наставак)		
Актива (наставак)		
<i>Активна временска разграничења (напомена 26.)</i>		
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	286,958	137,322
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	52,821	12,059
- Тигар Хемијски производи д.о.о., Пирот	-	610
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	-	3,212
	339,779	153,203
Укупно, актива	4,907,783	4,246,182
Пасива		
<i>Дугорочне обавезе</i>		
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот (напомена 30.)	-	368,868
<i>Добављачи (напомена 32.)</i>		
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	-	2,980
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	516,478	125,500
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	4,335	-
- Тигар Tours д.о.о., Пирот	479	1,514
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	84,278	37,125
- Тигар – Слободна царинска зона а.д., Пирот	12,843	7,247
- Тигар Заштитна радионица д.о.о., Пирот	247	118
- Тигар Хемијски производи д.о.о., Пирот	9,149	6,717
- Тигар Угоститељство д.о.о., Пирот	997	1,666
- Тигар Партнер д.о.о., Скопље, Македонија	-	267
- Tigar Europe Ltd., London, UK	23,193	17,122
- Tigar Americas Inc. Jacksonville, USA	18,989	456
- Остали	4,779	2,622
	675,767	203,334
<i>Примљене позајмице напомена 32.</i>		
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	42,380	-
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	28,173	-
- Тигар Пословни сервис д.о.о., Пирот	3,045	-
- Тигар Inter Risk д.о.о., Пирот	1,930	-
	75,528	-
<i>Краткорочне обвезнице (напомена 31.)</i>		
- Тигар – Слободна царинска зона а.д., Пирот	45,000	45,000
	45,000	45,000
<i>Пасивна временска разграничења</i>		
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	56,630	20,529
- Tigar Americas Inc. Jacksonville, USA	-	10,626
	56,630	31,155
Укупно, пасива	852,925	648,357
Него актива	4,054,858	3,597,825

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

34. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (наставак)

Биланс успеха Приходи	У хиљадама динара	
	2012.	2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
<u>Приходи од продаје робе (напомена 5.)</u>		
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	163,148	128,025
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	711,679	1,039,315
- Тигар Пословни сервис д.о.о., Пирот	1,006	2,155
- Тигар Хемијски производи д.о.о., Пирот	517	1,249
- Тигар Заштитна радионица д.о.о., Пирот	986	1,341
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	56	335
- Тигар – Слободна царинска зона а.д., Пирот	292	143
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	206	170
- Tigar Europe Ltd., London, UK	30,724	61,437
- Тигар Montenegro д.о.о., Подгорица, Црна Гора	17,023	13,332
- Тигар Americas, Corporation, Ashland	4,460	10,119
- Тигар Партнер д.о.о., Скопље, Македонија	21,839	18,514
- Тигар Trejđ д.о.о., Бања Лука	25,521	21,227
- Остали	1,261	212
	<u>978,718</u>	<u>1,297,574</u>
<u>Приходи од продаје производа и услуга (напомена 5.)</u>		
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	150,533	144,948
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	249,707	253,759
- Тигар Хемијски производи д.о.о., Пирот	15,103	13,988
- Тигар Пословни сервис д.о.о., Пирот	3,957	3,909
- Тигар Заштитна радионица д.о.о., Пирот	1,810	1,646
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	2,036	2,004
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	8,313	9,266
- Тигар Tours д.о.о., Пирот	340	306
- Тигар Угоститељство д.о.о., Пирот	5,175	-
- Остали	167	5,430
	<u>437,141</u>	<u>435,256</u>
<u>Приходи од продаје производа и услуга</u>		
- Tigar Americas inc. Jacksonville, USA	-	103
- Tigar Europe Ltd., London, UK	1,115	1,648
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	642	1,084
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	7,544	25,234
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	-	3,212
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	-	6
	<u>9,301</u>	<u>31,287</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

34. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Биланс успеха (наставак)		
<i>Финансијски приходи (напомена 11.)</i>		
- Тигар Хемијски производи д.о.о., Пирот	4,852	5
- Тигар Заштитна радионица д.о.о., Пирот	822	1
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	40	140,009
- Тигар – Слободна царинска зона а.д., Пирот	15	48,042
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	2,513	11
- Тигар Montenegro д.о.о., Подгорица, Црна Гора	-	765
- Тигар Пословни сервис д.о.о., Пирот	16	2
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	232	4
- Тигар Inter Risk д.о.о., Пирот	1	90
- Тигар Tours д.о.о., Пирот	20	212
- Тигар Europe, London	26,945	18,690
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	19,000	15,003
- Тигар Угоститељство д.о.о., Пирот	69	2
- Остало	1,262	-
	<u>55,787</u>	<u>222,836</u>
<i>Капитални добици по основу преноса имовине</i>		
- Тигар Хемијски производи д.о.о., Пирот	53,089	-
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	16,136	-
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	-	158,422
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	-	24,597
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	282,033	-
	<u>351,258</u>	<u>183,019</u>
Укупно, приходи	<u>1,832,205</u>	<u>2,191,874</u>
Расходи		
		У хиљадама динара
	2012.	2011.
<i>Трошкови материјала и резервних делова</i>		
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	-	13
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	30	1,229
- Тигар – Слободна царинска зона а.д., Пирот	-	44
- Тигар Пословни сервис д.о.о. Пирот	-	80
- Тигар Tours д.о.о. Пирот	9,009	10,839
- Тигар Угоститељство д.о.о., Пирот	624	499
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	-	4
- Остали	1	-
	<u>9,664</u>	<u>12,708</u>
<i>Трошкови материјала и резервних делова</i>		
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	-	2,108
	-	<u>2,108</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

34. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
Биланс успеха (наставак)		
Расходи (наставак)		
<i>Трошкови нематеријалних услуга</i>		
- Тигар Обезбеђење д.о.о., Пирот	11,861	10,704
- Тигар Пословни сервис д.о.о., Пирот	3,376	3,969
- Тигар Incon д.о.о., Пирот	3,647	4,658
- Тигар Tours д.о.о., Пирот	778	941
- Тигар Обућа д.о.о., Пирот	368	910
- Тигар Inter Risk д.о.о., Пирот	410	652
- Тигар – Слободна царинска зона а.д., Пирот	5,230	5,087
- Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	179	590
- Тигар Угоститељство д.о.о., Пирот	7,254	7,579
- Тигар Americas, Corrogation, Ashland,	5,623	11,898
- Остали	1,681	239
	<u>40,407</u>	<u>47,227</u>
<i>Остали расходи</i>		
- Тигар Trade д.о.о., Бања Лука	121	-
- Тигар Europe Ltd., London, UK	527	9,555
- Тигар Партнер д.о.о., Скопље, Македонија	581	1,630
	<u>1,229</u>	<u>11,185</u>
Укупно, расходи	<u>51,300</u>	<u>73,228</u>
Нето приходи	<u>1,780,905</u>	<u>2,118,646</u>

Трошкови бруто зарада руководству Друштва за посматрани период износе укупно 5,079 хиљада динара.

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Управљање ризиком капитала

Не постоји формални оквир за управљање ризиком капитала Друштва. Руководство Друштва разматра капитални ризик, на основама ублажавања ризика и уверења да ће Друштво бити у могућности да одржи принцип сталности пословања, истовремено максимизирајући повећање профита власника, преко оптимизације дуга и капитала. Структура капитала Друштва састоји се од дуговања, укључујући дугорочне кредите образложене у напмени 30, осталих дугорочних обавеза, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује уделе, остали капитал, резерве као и нераспоређени добитак. На основу тог прегледа Друштво уравни тежава структуру капитала преко исплате дивиденди, нових дугорочних инвестиција као и узимања нових кредита или откупа постојећих.

Лица која контролишу финансије на нивоу Друштва врше преглед структуре капитала на годишњем нивоу. Као део тог прегледа, руководство Друштва разматра цену капитала и ризик повезан са врстом капитала.

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Задуженост а)	3,200,555	3,255,299
Готовина и готовински еквиваленти	(7,571)	(155,262)
Нето задуженост	<u>3,192,984</u>	<u>3,100,037</u>
Капитал б)	<u>2,895,521</u>	<u>2,884,851</u>
Рацио нето задужености према капиталу	<u>1.10</u>	<u>1.07</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Управљање ризиком капитала (наставак)

- а) Дуговање се односи на дугорочне и краткорочне кредите и остале финансијске обавезе.
б) Капитал укључује основни капитал, емисиону премију, резерве као и нераспоређени добитак и умањење капитала за откупљене сопствене акције које нису продате.

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напомени 3 ових финансијских извештаја.

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	38,898	41,873
Краткорочни финансијски пласмани	120,752	89,169
Потраживања од купаца	1,986,838	1,796,072
Остала потраживања	217,006	256,252
Готовина и готовински еквиваленти	7,571	155,262
	<u>2,371,065</u>	<u>2,338,628</u>
Финансијске обавезе		
Дугорочне обавезе	697,613	754,450
Краткорочни кредити	2,053,857	1,841,991
Текућа доспећа дугорочних обавеза	307,376	563,859
Остале краткорочне финансијске обавезе	141,708	94,999
Обавезе из пословања	1,410,670	959,828
Остале обавезе	-	26,855
	<u>4,611,224</u>	<u>4,241,982</u>

Основни финансијски инструменти Друштва су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, дугорочни и краткорочни финансијски пласмани који настају директно из пословања Друштва, као и дугорочни зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Друштва. У нормалним условима пословања Друштво је изложено ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима. Друштво не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Друштво је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа.

Није било значајнијих промена у изложености Друштва тржишном ризику, нити у начину на који Друштво управља или мери тај ризик.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Девизни ризик

Друштво је изложено девизном ризику првенствено преко краткорочних финансијских пласмана, готовине и готовинских еквивалената, дугорочних кредита, емитованих дугорочних обвезница и обавеза према добављачима који су деноминирани у иностраној валути. Друштво не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, с обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Друштво послује, у великој мери зависи од мера Владе Републике Србије у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у иностраној валути на датум извештавања у Друштву биле су следеће:

	Средства		У хиљадама динара Обавезе	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
EUR	174,534	224,699	1,723,125	1,748,940
USD	17,676	12,960	328,825	229,471
GBP	33,301	44,503	26,123	14,027
	<u>225,511</u>	<u>282,162</u>	<u>2,078,073</u>	<u>1,992,438</u>

Друштво је осетљиво на промене девизног курса евра (EUR) и америчког долара (USD). Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Друштва на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у иностраној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује да повећање резултата текућег периода у случајевима када динар јача у односу на валуту о којој се ради. У случају слабљења динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
EUR валута	154,859	152,424
USD валута	31,115	21,651
GBP валута	(718)	(3,048)
Утицај на резултат текућег периода	<u>185,256</u>	<u>171,027</u>

Осетљивост Друштва на промене у страним валутама повећала се у текућем периоду, углавном на основу ефеката пораста обавеза исказаних у еврима које се највећим делом односе на повећање дугорочних кредита (напомена 30).

Ризик од промене каматних стопа

Друштво је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Друштво нема на располагању инструменте којима би ублажило његов утицај.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Ризик од промене каматних стопа (наставак)

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Финансијска средства		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	153	153
Краткорочни финансијски пласмани	120,752	89,169
Готовина и готовински еквиваленти	7,571	9,797
Остала потраживања	217,006	256,252
Потраживања од купаца	1,986,838	1,796,072
	<u>2,332,320</u>	<u>2,151,443</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	38,745	41,720
Готовина и готовински еквиваленти	-	145,465
		<u>187,185</u>
	<u>2,371,065</u>	<u>2,338,628</u>
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе из пословања	1,410,670	959,828
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити	389,652	670,486
Краткорочни кредити	1,359,991	1,250,156
Текућа доспећа дугорочних обавеза	307,376	401,656
Остале финансијске обавезе	141,708	121,854
	<u>2,198,727</u>	<u>2,444,152</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити	307,961	83,964
Краткорочни кредити	693,866	591,835
Текућа доспећа дугорочних обавеза	-	162,203
	<u>1,001,827</u>	<u>838,002</u>
	<u>4,611,224</u>	<u>4,241,982</u>

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недеривативне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављана под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама. Да је каматна стопа 1% виша, а све остале варијабле остале непромењене, Друштво би претрпело оперативни губитак за годину која се завршава 31. децембра 2012. године у износу од 10,018 хиљада динара (31. децембар 2011. године: 8,380 хиљаде динара). Оваква ситуација се приписује изложености Друштва која је заснована на варијабилним каматним стопама које се обрачунавају на дугорочне кредите и краткорочне кредите

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик

Управљање потраживањима

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Друштво. Изложеност Друштва овом ризику ограничена је на износ потраживања на дан биланса. Потраживања се састоје од великог броја комитената, од којих се највећи део односи на повезана правна лица.

Најзначајнија потраживања представљена су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Тигар Обућа д.о.о., Пирот	619,272	839,151
Тигар Техничка гума д.о.о., Пирот	757,694	461,010
Berner, Helsinki, Финска	21,135	35,925
Тигар Trade д.о.о., Бања Лука	46,601	34,996
Ilse Jacobsen, Данска	22,797	29,534
ГП Ауто Шоп, Лазаревац	19,907	19,086
Охургод srl., Италија	17,077	18,492
Агромаркет д.о.о., Крагујевац	1,444	13,397
Тигар Партнер д.о.о., Скопље, Македонија	6,948	7,000
Worksmart, Пирот	28,036	6,522
Тигар Хемијски производи д.о.о, Пирот	14,131	4,237
Остали	445,051	336,619
	<u>2,000,093</u>	<u>1,805,969</u>
Исправка вредности потраживања од купаца	<u>(13,255)</u>	<u>(9,897)</u>
	<u>1,986,838</u>	<u>1,796,072</u>

Структура потраживања на дан 31. децембра 2012. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања	510,325	-	510,325
Доспела, исправљена потраживања	13,255	(13,255)	-
Доспела, неисправљена потраживања	<u>1,476,513</u>	<u>-</u>	<u>1,476,513</u>
	<u>2,000,093</u>	<u>(13,255)</u>	<u>1,986,838</u>

Структура потраживања на дан 31. децембра 2011. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања	529,026	-	529,026
Доспела, исправљена потраживања	9,897	(9,897)	-
Доспела, неисправљена потраживања	<u>1,267,046</u>	<u>-</u>	<u>1,267,046</u>
	<u>1,805,969</u>	<u>(9,897)</u>	<u>1,796,072</u>

Недоспела потраживања

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембра 2012. године у износу од 510,325 хиљада динара (31. децембар 2011. године: 529,026 хиљада динара) највећим делом се односе на потраживања од купаца по основу продаје услуга. Ова потраживања доспевају углавном у року од 60 дана након датума фактуре, у зависности од уговорених рокова плаћања. Просечно време наплате потраживања у 2012. години износи 183 дана (2011. године: 150 дана).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Управљање потраживањима (наставак)

Доспела, исправљена потраживања

Друштво је у посматраном периоду обезвредило потраживања од купаца за доспела потраживања у износу од 13,255 хиљада динара (31. децембар 2011. године: 9,897 хиљада динара), за која је Друштво утврдило да је дошло до промене у кредитној способности комитената и да потраживања у наведеним износима неће бити наплаћена.

Доспела, неисправљена потраживања

Друштво није обезвредило доспела потраживања исказана на дан 31. децембра 2012. године у износу од 1,476,513 хиљада динара (31. децембар 2011. године: 1,267,046 хиљада динара) обзиром да није утврђена промена у кредитној способности комитената, као и да се та потраживања углавном односе на потраживања од зависних правних лица, те да руководство Друштва сматра да ће укупна садашња вредност ових потраживања бити наплаћена.

Старосна структура доспелих, неисправљених потраживања представљена је у следећој табели:

	У хиљадама динара 31. децембар 2012.
Мање од 30 дана	207,644
31 - 90 дана	301,368
91 - 180 дана	880,266
181 - 365 дана	33,207
Преко 365 дана	54,028
	1,476,513

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31. децембра 2012. године исказане су у износу од 1,410,670 хиљада динара односи се на обавезе по основу набавке услуга. Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Друштво доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирују у уговореном року. Просечно време измирења обавеза према добављачима у току 2012. године износи 134 дана (у току 2011. године 144 дана).

Ризик ликвидности

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Друштва који су успоставили одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Друштва као и управљањем ликвидношћу. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава на основу најранијег датума на који ће Друштво бити у могућности да потраживања наплати.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставка)

Ризик ликвидности (наставка)

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика (наставка)

Доспећа финансијских средстава

	У хиљадама динара 31. децембар 2012.					Укупно
	Мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	
Некаматносна	1,739,246	592,921	-	153	-	2,332,320
Фиксна каматна стопа	-	1,119	3,597	21,786	13,900	40,402
	<u>1,739,246</u>	<u>594,040</u>	<u>3,597</u>	<u>21,939</u>	<u>13,900</u>	<u>2,372,722</u>

	У хиљадама динара 31. децембар 2011.					Укупно
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	
Некаматносна	1,537,378	268,491	345,421	153	-	2,151,443
Фиксна каматна стопа	-	1,094	148,828	17,169	29,010	196,101
	<u>1,537,378</u>	<u>269,585</u>	<u>494,249</u>	<u>17,322</u>	<u>29,010</u>	<u>2,347,544</u>

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа обавеза Друштва. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталих на основу финансијских обавеза на основу најранијег датума на који ће Друштво бити обавезно да такве обавезе намири.

Доспећа финансијских обавеза

	У хиљадама динара 31. децембар 2012.					Укупно
	Доспело и са доспећем мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	
Некаматносна	1,035,484	375,186	-	-	-	1,410,670
Фиксна каматна стопа	1,088,721	310,816	759,729	232,116	-	2,391,382
Варијабилна кам.стопа	92,671	565,872	87,739	116,254	194,246	1,056,782
	<u>2,216,876</u>	<u>1,251,874</u>	<u>847,468</u>	<u>348,370</u>	<u>194,246</u>	<u>4,858,834</u>

	У хиљадама динара 31. децембар 2011.					Укупно
	Доспело и са доспећем мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	
Некаматносна	704,549	255,279	-	-	-	959,828
Фиксна каматна стопа	609,330	639,543	566,145	741,122	-	2,556,140
Варијабилна кам.стопа	206,189	94,022	500,364	101,112	-	901,687
	<u>1,520,068</u>	<u>988,844</u>	<u>1,066,509</u>	<u>842,234</u>	<u>-</u>	<u>4,417,655</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембра 2012. године и 31. децембра 2011. године.

	31. децембар 2012.		У хиљадама динара 31. децембар 2011.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	38,898	38,898	41,873	41,873
Краткорочни финансијски пласмани	120,752	120,752	89,169	89,169
Потраживања од купаца	1,986,838	1,986,838	1,796,072	1,796,072
Остала потраживања	217,006	217,006	256,252	256,252
Готовина и готовински еквиваленти	7,571	7,571	155,262	155,262
	<u>2,371,065</u>	<u>2,371,065</u>	<u>2,338,628</u>	<u>2,338,628</u>
Финансијске обавезе				
Дугорочни кредити	697,613	697,613	754,450	754,450
Краткорочни кредити	2,053,857	2,053,857	1,841,991	1,841,991
Текућа доспећа	307,376	307,376	563,859	563,859
Остале финансијске обавезе	141,708	141,708	121,854	121,854
Обавезе из пословања	1,410,670	1,410,670	959,828	959,828
	<u>4,611,224</u>	<u>4,611,224</u>	<u>4,241,982</u>	<u>4,241,982</u>

Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената

С обзиром на чињеницу да не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан биланса. Књиговодствена вредност краткорочних потраживања од купаца и обавеза према добављачима апроксимирана је по њиховој фер вредности због тога што доспевају за плаћање/наплату у релативно кратком периоду.

36. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

а) Судски спорови

На дан 31. децембра 2012. године против Друштва се воде судски спорови због неплаћених доспелих обавеза према добављачима које су признате у приложеним финансијским извештајима у износу од 53,645 хиљада динара, од чега су спорови у износу од 29,732 хиљаде динара у фази судског поравнања. Поред наведеног, против Друштва се на наведени дан воде спорови за накнаду штете физичким лицима у 3,604 хиљаде динара, за која Друштво није извршило резервисања у приложеним финансијским извештајима на основу процене руководства о позитивном исходу истих.

б) Преузете обавезе

Друштво је заложни дужник по основу већег броја краткорочних и дугорочних кредита одобрених зависним правним лицима од стране домаћих пословних банака. Укупан износ одобрених кредита у динарској противвредности за који је Друштво заложни дужник на дан 31. децембра 2012. године износи 1,131,384 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

36. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

в) Потенцијалне обавезе по основу налаза и решења пореских власти и царинских органа

Решења пореских органа

Дана 28. септембра 2012. године, Пореска управа Републике Србије донела је решење којим је Друштву утврђена и наложена за уплату непријављена обавеза пореза на зараде у износу од 3,720 хиљада динара, непријављена обавеза на име доприноса за обавезно социјално осигурање у укупном износу од 8,439 хиљада динара, као и обавезе за друге порезе и доприносе у износу од 3,719 хиљада динара, све за период од 1. јануара 2007. године до 31. децембра 2011. године, као и камата у укупном износу од 26,500 хиљада динара закључно са 22. августом 2012. године.

На основу жалбе коју је Друштво уложило на наведено Решење, Пореска управа у другостепеном поступку је дана 25. фебруара 2013. године донело другостепено решење, којим се поништава првобитно и предмет враћа првостепеном органу на поновни поступак.

Имајући наведено у виду, Друштво није извршило резервисања по наведеној основи у приложеним финансијским извештајима на дан 31. децембра 2012. године.

Налази царинских органа

Као што је наведено у напомени 26 уз ове финансијске извештаје, Друштво је вршило испоруку сировина и материјала за израду зависним правним лицима изузетог испод царинског надзора из царинског складишта (лоцираног у оквиру Слободне зоне а.д., Пирот), а пре плаћања обрачунатих царинских и других дажбина приликом увоза.

Управа царина Републике Србије спровела је физичку контролу царинског складишта и у записнику од 5. фебруара 2013. године констатовала изузимање царинске робе испод царинског надзора за коју нису плаћене царинске дажбине у износу од EUR 1,543,530 увећано за вредност делимично изузете робе чија ће се вредност накнадно утврдити.

У складу са чланом 292. Царинског закона, у случају изузимања царинске робе испод царинског надзора предвиђена је новчана казна од једноструког до четвороструког износа вредности робе која је предмет прекршаја.

Друштво није извршило резервисања за потенцијалне обавезе по наведеној основи у приложеним финансијским извештајима на дан 31. децембра 2012. године.

37. ОПЕРАТИВНИ ЛИЗИНГ

Преузете обавезе Друштва по основу отказивих уговора о закупу пословних просторија су следеће:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Не дуже од једне године		45,120
Дуже од једне године али краће од пет година		123,170
Дуже од пет година		-
		168,290

Према уговору о закупу, закуп пословних просторија траје до 31. децембра 2016. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

38. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Дана 8. јануара 2013. године, Друштво је са банкама потписницама споразума о мировању дуга од 13. новембра 2012. године, закључила анекс споразума, којим је период мировања, који подразумева претходно описано, продужен до 31. марта 2013. године.

Дана 28. марта 2013. године, Влада Републике Србије је, на предлог Министарства финансија и привреде, донела закључак којим потврђује своју сагласност да Фонд за развој Републике Србије изда гаранцију у корист Друштва у износу од EUR 20,000,000, од чега EUR 15,000,000 за рефинансирање постојећих кредита за трајна обртна средства и до EUR 5,000,000 за обезбеђивање нових кредита за трајна обртна средства, при чему би средство обезбеђења била залога на покретном и непокретном имовином Друштва. Влада Републике Србије се наведеним закључком сагласила да Друштво прибави потребна средства у горе наведеним износима и наменама кроз поступак избора најповољније понуде од стране заинтересованих пословних банака. Дана 29. марта 2013. године, направљен је нови споразум о мировању дуга са пословним банкама и другим правним лицима, повериоцима по основу кредитних и обавеза по основу емитованих дугорочних обвезница, којим се предвиђа продужетак мировања дуговања до 31. маја 2013. године. Наведени споразум је, на дан издавања консолидованих финансијских извештаја, у процесу потписивања од стране предвиђених уговорних страна.

Дана 19. марта 2013. године, именован је нови генерални директор, г-дин Небојша Ђенадић.

Против неколико бивших одговорних лица Друштва поднети су захтеви за спровођење истраге због сумње да постоји злоупотреба службеног положаја и неплаћивање пореских обавеза.

39. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и привредном друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмиренних обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

40. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеве за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	<u>31. децембар</u> <u>2012.</u>	<u>31. децембар</u> <u>2011 .</u>
USD	86.1763	80.8662
EUR	113.7183	104.6409
GBP	139.1901	124.6022
CHF	94.1922	85.9121